

Velja po pošti:
Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . „ 2.—20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . „ 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1.—80
Sobotna izdaja:
za celo leto K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Inserati:
Enostolpna petstvarsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat po 3) v
za dva in večkrat . . . 25.,
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.
Poslano:
Enostolpna p. t. vrsta po 80 vva.
Izhaja vsak dan, izveniš ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vozi red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
rošne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Klic po parlamentarni vladi.

Ljubljana, 18. dec. 1916.

Nas notranjopolitični položaj se pre-
soja danes treznejše. Tudi tiste kratko-
vidne nemško-nacionalne kroge, ki so ta-
ko peli slavošpeve »domnevanemu«
izvršitelju Stürgkhovega testamenta dr. pl.
Spitzmüllerju, je menda postalo sram in
so deloma utihnili, deloma pa skušajo
svoje izjave zabrisati. Na Ogrskem izrazi-
to parlamentarno življenje, stremenje po
vedno večji samostojnosti, pri nas pa po-
zdravljajo one ljudi, ki bi hoteli vladati
brez parlamenta in jim hočejo verigo na-
redb v smislu § 14. takorekoč sugerirati.
Veliko začudenje glede dr. Koerberjevega
odstopa in novega sistema je izrazilo ča-
sopisje v Nemčiji. »Vossische Zeitung«
je napisala stavek: »Grof Tisza je prvi mo-
biliziral proti Koerberju, toda samo v za-
upanju na sporazum z nemškimi radi-
kalci.«

Svoječasno smo poročali, da bodo ro-
mali sredi januarja avstrijski nemški po-
slanci in mažarski v Frankobrod, da se
posvetujejo z nemškimi parlamentarci.
Kakšno žalostno in smešno vlogo bodo
igrali tedaj tisti nemški poslanci, ki so
nastopali proti ustavnemu življenju, ali se
bodo upali povedati te svoje nazore o av-
strijskem parlamentarizmu, ljudem, ki ži-
vijo v parlamentarni ideji.

»Neue Freie Presse«
zdravilja dr. Spitzmüllerja, znanilca novega
sistema. Ista »N. F. P.«
prinaša v včerajšnji številki sledeče besede: »Gotova skupina
državne zbornice govori vedno o politič-
nem testamentu grofa Stürgkha. Dotično
pisanje ni bilo nikdar obelodanjeno, tudi
nobeden ga ni čital, toda legenda se širi
dalje, da se je umrl ministrijski predsednik
zavezal, da bo vpeljal državni jezik, nov
poslovnik in avtonomijo Galicije potom
§ 14. Grof Stürgkh je mrtev. Izvršitelj nje-
govega testamenta pa naj bo uradniško
ministrstvo, ki posluša z velikim začude-
njem, kako vabijo poslanci vladati, da sko-
raj silijo, naj si prilasti večjo moč in gre
preko parlamenta v vprašanjih, ki so važ-
na za bodočnost. Ljudski tribuni hoče-
jo razbiti tribuno. — Dalje govori člankar
o avtonomiji Galicije in prihaja do za-
ključka: »Poslanec, ki v takih slučajih be-
rači za § 14. in ne zastopa svojih volilcev
z dušo in telesom, se ne bo smel več pri-
kazati v svojem volilnem okraju čez cesto.
Uradniško ministrstvo mora imeti parla-
ment ob strani, če noče deliti pri odstra-
nitvi izrednih težkoč z grofom Belcrediem
enake usode. Sama vlada brez parlamenta
bi bila nasproti parlamentarnemu združe-
nju polj. poslancev na Dunaju, nasproti de-
želnemu zboru v Lvovu in nasproti razpo-
loženju, izhajajočemu iz te strašne vojske,

prešibka. Brez parlamenta ni ravnotežja.
Nemških poslancev, ki tu odpovejo svoje
sodelovanje, ne moremo razumeti. — Av-
tonomija Galicije je začrtana načelno v
lastnoročnem pismu na ministrijskega pred-
sednika dr. Koerberja. Izpeljati jo more
uradniško ministrstvo samo v sporazumu
z zbornico. Politične zapuščine — nepar-
lamentarizma — ne more vporabiti, ker ni
po naravi taka vlada za to pooblaščen.
Parlament se ne da pogrešati.« — Tako
»N. Fr. Pr.«
v enem izmed jasnih dogo-
dov. Ali bodo prišli do razsodnosti nem-
ški poslanci, v prvi vrsti nemški krščanski
socijalci, je veliko vprašanje.

Značilna je tudi vest, ki pravi, da ni
vsled nastopa novega ministrstva vpraša-
nje sklicanja zbornice za sredo januarja
odloženo, ampak samo za poznejši čas
preloženo.

Veliko pozornost vzbujajo sledeče du-
najske poročilo sobotne »Münchener
Neueste Nachrichten«:
V političnih krogih prevladuje dan na dan bolj mnenje, da je
dr. Spitzmüllerjevo ministrstvo le prehod-
no ministrstvo.

Novi ministrijski predsednik še sedaj
ni zaključil sestave novega kabineta in ni
podal v vodilni smeri nove vlade avten-
tičnih navodil.

Klic Slovencev je: Klic vseh, ki v
resnici hočejo res veliko, močno Avstrijo
narodov, mora biti: dajte Avstriji zopet
parlament, dajte Avstriji parlamentarno
vlado, ki bo vladala v smislu § XIX. držav-
nega temeljnega zakona na podlagi ena-
kopravnosti.

Dunaj, 17. decembra. Ministrijski pred-
sednik nadaljuje svoja pogajanja s stran-
kami. V poučenih političnih krogih se trdi,
da so razgovori glede posameznih por-
tfejev, razen poljedelskega in trgovskega
ministrstva, že zaključeni. Kakor se glasi,
ne pridejo za to ministrstvo v poštev urad-
niki, ampak politične osebnosti. Za polje-
delsko ministrstvo bi prišel v poštev kak
češki politik, eventualno kak član konser-
vativnega veleposestva, za trgovsko mi-
nistristvo pa kak nemški politik.

Vse politične stranke zrejo sestavi no-
vega kabineta z veliko pozornostjo na-
sproti. Krščansko-socialna stranka je sta-
vila nasproti novemu ministristvu največji
naglas na pogodbo z Ogrsko. Poljaki se
pripravljajo na končno rešitev galiskega
vprašanja. Nemške stranke bodo izrazile
svoje stališče v teku prihodnjega tedna, ko
bo sestava kabineta že zaključena.

Dunaj, 17. decembra. V parlamentar-
nih krogih se je včeraj popoldne imenovala
slednja sestava novega ministrstva:
Predsedništvo: dr. pl. Spitzmüller; notra-
nje zadeve: baron pl. Handel; dež. bramba:
baron pl. Georgi; uk in bogočastje: baron
pl. Hussarek; pravosodje: baron Schenk;
železnice: baron pl. Forster; finance: sek-
cijski načelnik dr. Wimmer; javna dela:
baron Trnka; poljedelstvo: dr. Seydler;
trgovina: dr. Alfred Prauter; Galicija: dr.
pl. Bobrzynski.

Dunaj, 17. decembra. Vprašanje na-
godbje z Ogrsko mora biti rešeno do 31. de-
cembra.

Goričani in mir.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Goriško, 15. dec. 1916.

Neizmerno je bilo veselje nas vseh,
smo doznali o ponudbi mirovni pogojev
od strani štirih osrednjih držav četvero-
sporazumu in njegovim zaveznikom. Brez-
dvojnno je ta vest vzbudila veliko veselje
povsod, kjer bivajo ljudje, ki imajo še ko-
ličkaj čuta človekoljubnosti.

Pri vsem pa teži nas Goričane neka
misel, s katero se na noben način ne mo-
remo sprijazniti: Ta je namreč ona grenka
misel — in Gorica v sovražnih rokah! Ve-
liko je naše brepenenje po miru, toda še
prej želimo, da iztrga naše orožje izdajalcu
nam oropani biser — naša Gorica, naša slo-
venska zemlja, zemlja junakov, katere pod-
li izdajalec ni vreden, zemlja končno, kate-
ro ropar že s svojim tamkajšnjim bivanjem
sturi.

Misel, da bi to trajno tako ostalo, nam
goriškim Slovincem nikakor ne gre v gla-
vo. Zato je pa vsakdo, ki ž njim govoriš,
mnenja, da bi bilo najbolje tudi Laha kakor
druge pognati v kozji rog že pred sklepom
miru. Želja nas vseh je torej, da se nam po-
sest naše svete zemlje že tekom vojske za-
gotovi. Bodi že, kakor hoče, eno je gotovo:
naše slovensko ozemlje je neolčljivi del Av-
strije! Tako je bilo in tako mora ostati! So-
vražnik-izdajalec ne sme vladati nad našo
sveto zemljo, nad zemljo, napojeno s srčno
krvjo naših ljudi, nad Sabotinom, Oslav-
jem, Kalvarijo itd., kjer se vrste grobovi
naših junakov, da tudi grobovi naših so-
nam dragi in baš zato jih ne smemo sovra-
gu nikoli pripustiti. Izdajca ni vreden, da
čuva grobove junakov!

Sicer pa ne dvomimo, da se bode naše
slovensko ozemlje zopet združilo pod mo-
gocnim avstrijskim orlom. Topovi na naši
fronti grme naprej z nezmanjšano silo. Mi
zaupamo v moč Avstrije, ki je edina v sta-
nu nam dati mir in zadovoljnost.

Glas miru.

Poročilo »Slovenca«
s tolminskega bojišča.

Dne 14. t. m. zjutraj in tudi čez dan
srdito gromenje topov v odseku proti Go-
rici. Čez snežnobe z gozdovi zaraščene
gore grmljavica topov, ki se je spajala v
en sam zamolkel glas, potresujoč ozračje.
Veliki topovi so v bližini pokali v polse-
kundnih presledkih, kot bi kapale ogrom-
ne kaplje na bakreno ploščo. Iznad Trnov-
skega gozda in iz odseka pri Tolminu je
odseval v ozračju topovski boj, ki je zdaj
pojemal in vtihtil popolnoma, pa zopet
postal ljut in neizprosen v tistem trenu-
tu, ko smo zaslišali glas o miru.

Glas o miru je bil sprejet med voja-
štvom in civilnim prebivalstvom z velikim
veseljem, znamenje, da je med ljudmi še
mного zdravega človeškega duha, če tudi
so vsi ti pripravljeni braniti naše pravice
do zadnjega, če ne bi bil sovražnik pri-
pravljen podati roke v spravo.

Vreme je skrajno neprijetno. V viši-
nah je zapadel sneg, ki pa zopet izginja v
dežju in gorkem južnem vremenu. Vojaki
in razni delavci imajo težaven položaj v
večni mokroti in blatu. Bliža se treliji vojni
božič. Dal Bog, da bi nam po dolgem času
zopet zapeli zvonovi tu ob fronti.

—ev—

Rusi a odklanja mir.

Ruski zunanji minister o mirovni ponudbi.
Petrograd, 16. decembra. (K. u.) V
dumi je danes zunanji minister Pokrovski
izjavil:

Mirovljubne besede s strani, ki jo za-
dene celo breme odgovornosti svetovnega
požara, ki ga je ona zanetila, kakršnega
ni v povestnici, kljub svoji nenavadnosti
niso zaveznikov presenetile. V dve in pol-
letni vojski je Nemčija večkrat kot enkrat
govorila o miru. V tem smislu je živahno
v nevtralnem časopisu delovala. Vsi poi-
kusi Nemcev so zadeli na odpor in na od-
ločen mir v Nemčiji večkrat kot enkrat
poučena, da ne more napraviti vrzeli v naši
nezmagljivi zvezi, je uradno predlagala,
naj se uvedejo mirovna pogajanja. Ponav-
lja zastarelo legendo o osrednjima velesi-
lama vsiljeni vojski. Beleži zmagovit polo-
žaj avstrijskih in nemških vojev in ne-
upogljivost njune obrambe. Osrednji vele-
sili nato predlagata, naj se uvedejo mirov-
na pogajanja in izražata prepričanje, da
bodo njunine ponudbe jamčile obstoj, čast
in svobodni razvoj »njunih«
narodov in da
bodo tvorile temelj trajnemu miru. Fran-
cosko besedilo brzoglavke, ki smo jo do-
bili iz Kodanija, je na tem mestu nečitljivo.
To je vsebina obvestila, izvemši iz poro-
čila, da se bo vojska nadaljevala do zma-

LISTEK.

Pismo iz Albanije.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

16. novembra 1916.

Ta res prečudna Albanija! Sramota
civilizirane Evrope! Neverjetno, da je to
ljudstvo tako zaostalo, čeravno ni to ljud-
stvo tako oddaljeno od naprednega ljud-
stva v ostali Evropi. Pravijo, da so Turki,
Rusi zaostali. Albanci so še bolj! Saj tu
ni ne železnice, ne lepih cest, ljudstvo
ne pozna snage, ne reda, ne družabnega
življenja. Nad polovico ljudi je analfabe-
tičnih; zanemarjenost je tu doma. To ljud-
stvo si je po večini tudi samo krivo tega
lastnega žalostnega stanja. Napredna Nem-
čija v družbi z Avstro-Ogrsko je hotela
reorganizirati deželo po evropskem vzoru.
Poslala jim je svoj čas nemškega princa,
ki bi stopil na čelo tem zaostalim plemenom
in jih povzdignil. Napol divja plemena
pa so se temu uprli in zavrgla ponujano
reorganizacijo in evropsko izobrazbo.
Vstale so številne roparske in vstaške
tolpe, ki žive večinoma od ropov in tolo-
vajstev, in te so premagale dobromisleče
in pridne albanske elemente, ki so hoteli

lastno domovino dvigniti iz blata mrač-
njaštva in napol divjega življenja.

Nastopila je druga doba. Treba je bi-
lo svetovne vojske, katera je vrgla v te
kraje žarek evropske svobode in napred-
ka. Tolovajske tolpe, ki so se po albanskih
gozdovih in drugih puščah klatile, so
vztrepetale, kajti vedele in videle so, da
se bliža tudi zanje obračun in s tem ko-
nec njihovim pustolovščinam. Ker so si po
eni strani Italijani, po drugi strani Srbi in
po tretji strani Črnogorci prisvajali nekako
nadoblast nad Albanijo, posebno pa nad
območskimi mesti, se je Avstrija dvignila,
kaznovala najprej naše sovražnike v Srbiji
in Črnigori in potem prodrli tudi v Alba-
nijo, zapodila iz nje nepoklicane usiljivce iz
Srbije, Črnogore in Italije in zasedla de-
želo izvemši Valono. Kar je pametnega in
treznega albanskega ljudstva, ki živi v do-
linah in na ravninah ter v mestih in po va-
seh — in tega ljudstva je velikanska ve-
čina — je z veseljem pozdravilo našo voj-
sko, ki je deželo očistila nepoklicancev.
Kar je bilo pa sumljivih in nevarnih ropar-
skih in vstaških elementov, te je bilo treba
zatreti, šume preiskati; nevarne ljudi raz-
orožiti in jih tako napraviti domovini in
domačemu albanskemu ljudstvu neškod-
ljive. In to se je v resnici tudi zgodilo od
strani naše vojske. Naši vojaki so preis-

kali najsamotnejše albanske gozdove, izči-
stili kraje in tako vzpostavili red v deželi.

Pisal sem Ti na Tirolsko, da se naha-
jamo v Karaji blizu morja, kjer smo upali,
da ostanemo vsaj en mesec. Tu je bilo za
nas Goričane prijetno. Zime ne poznamo.
Toplo je kakor v Gorici v juniju. Kmalu
pa smo morali odriniti. Tri dni smo kora-
kali po slabih albanskih kolovozih in pri-
šli v trg Lušina. Trg šteje štiri do pet tisoč
duš. Trg je tako zamazan, ostuden in za-
nemaren, da takega še nisem v svojem
življenju videl. Blato sega čez gležnje. Vse
razrito. Prava ciganska luknja. Revščina
zija iz vsake hiše. Prav boječe smo kora-
kali skozi ta zamazani labirint. V tej ne-
snagi človek ne more ostati zdrav.

Stopil sem v hišo. Neznosen vzduh mi
je udaril v nos. Raztrgana žena je ceptala
po hišnem blatu bosonoga. Pet otrok pa
se je valjalo po tleh. Umazani, raztrgani,
razčesani. V hiši vse narobe. Nobenega
reda. Hišna ropotija vsa na enem kupu.
Vse prašno, črno, pajčevina je kraljevala
po hišnem stropu. Bog nas varuj, sem si
mislil, takšnega pa še ne!

Lušina leži na ravnini, dve uri daleč
od morskoga obrežja. Okolica je posejana
z malimi, prijaznimi grički. Podnebje zelo
milo. Deževja tu ne manika. Polja ie tu

obilno, a malo in še to slabo obdelano.
Zemlja je videti rodovitna in črna. Manjka
tu kmetijske izobrazbe. Ljudstvo ne zna
izčrpati iz zemlje to, kar zemlja v sebi hra-
ni. Če bi imeli goriški okoliški kmetje ta
obširna polja, to bi bil prav zemeljski raj.
S pridnostjo in s kmetijsko izobrazbo bi se
tu kovali milijoni in milijoni. Ako ostane ta
zemlja pod avstrijsko oblastjo, bo Avstrija
črpala iz te zemlje zlate zaklade. Ta zem-
lja mora biti neizmerno bogata. Pravi za-
kopani zaklad. Treba je le ta zaklad znati
dvigniti.

Katoliki tu ne prebivajo več. Ljudstvo
je mohamedanske vere. Mošeje in minareti
se dvigajo kviksi in turški klicarji vsaki
dan kličejo raz minaretov in opominjajo
Mohamedane, naj molijo Alaha. Čuden vtis
napravijo ti klicarji.

Draginja je tu — kakor povsod — ne-
znosna. Škatla žveplenk stane 12 krajcar-
jev. Seslače in pipe se sploh ne dobi. To-
bak pa je še cenejši kakor v gornji Alba-
niji, a je slabši. Ljudstvo je zelo slabo oble-
čeno, je šibko, črno, brez vsake izobrazbe.

Kako se kaj imaš? Jaz se zdrav! Po-
glej usodo: jaz v Albaniji. Ti na Tirolskem,
moja soproga na Gočah, brat v Trstni, tvoji
v Logatcu, vi še v D. — dom ob Soči pa
požgan. — Tako mi piše brat iz Albanije,
—ič.

govitega konca, če se ponudba odkloni.

V kakšnih okolištinah se stavi nemška ponudba? Sovražni voji so opustošili in zasedli Belgijo, Srbijo, Črnogoro, del Francije, Rusije in Rumunije. Nemci in Avstrijci so pravkar razglasili navidezno neodvisnost Poljske. Če se ne oziramo na nepostaven poizkus Nemcev, ki silijo prebivalstvo Ruske Poljske, naj pograbi za orožje proti lastni domovini, zadošča za umevanje, v kakem trdem položaju se nahaja sovražnik, ker se je uvedlo v Nemčiji prisiljeno delo. Pravi smisel nemškega koraka je, da poizkušajo v zadnjem trenutku iz svojih trenutnih osvoboditvi dobiti dobiček, preden se bo pokazala njih notranja slabost.

Njunin korak pa še nekaj namerava. Ker niso sposobni, da bi umeli pravi duh, ki preveva Rusijo, so si naši sovražniki ubili v glavo brezuspešno upanje, da se bodo, če tudi le trenutno, dobili ljudje, ki bi jih varali površni predlogi. To se ne bo zgodilo. Vera Rusije se ne bo zmajala. Nasprotno, še tesneje se bo cela Rusija oklenila svojega častitljivega vladarja, ki je izjavil, ko se je pričela vojska, da ne bo sklenil miru prej, dokler ne bo zadnji sovražni vojak zapustil naše dežele. Še večjo odločnostjo bo ruska vlada delala na to, da se doseže smoter, ki ste ga napovedali tisti dan, ko ste zopet pričeli delati; da se le z enim sredstvom: s skupnim sodelovanjem, more doseči, kar nam je vsem pri srcu: uničenje sovražnika. Ruska vlada odklanja ogorčeno že misel, da bi se zdaj prekinil boj in da bi se tako Nemčiji privolilo, da izkoristi zadnjo ugodno ji priliko, da podvrže Evropo svoji nadvladi. Vse neštete žrtve bi ostale zaman, če bi sklenili predčasen mir s sovražnikom, katerega sile so sicer oslabele, a ne še zrušene, in ki išče pod pretvezo trajnega miru le odmora.

V svojem neomajljivem sklepu Rusija popolnoma soglašala z vsemi hrabrih zavezniški. Vse nas prešinja življenjska potreba, da se moramo vojskovati do zmagovitega konca; noben sovražni pokret nas ne odvleče s tega pota.

V imenu bloka dume je nato predlagal poslanec Sidlovski:

Potem, ko je čula duma izvajanja zunanega ministra, se soglasno pridružuje kategorični odklonitvi zveznih vlad, da bi se v sedanjih razmerah izpuščala v kakršnakoli mirovna pogajanja in izjavila, da predlog Nemčije iznova dokazuje oslabelost sovražnika in da tvori le hinavski čin, ki v resnici ne računa z nobenim uspehom, marveč poizkuša odvaliti odgovornost za začetek in za nadaljevanje vojske na druge, da sama sebe oprosti odgovornosti začetka vojske in odvali odgovornost za nadaljevanje drugim, da sebe oprosti krivde v očeh javnosti v Nemčiji. Duma sodi, da bi prenašanje miru prinesel le miru, marveč da bi povzročil nevarnost nove krvave vojske in nove žrtve. Po njeni sodbi je trajen mir le mogoč potem, ko bo sovražna vojska moč popolnoma premagana in ko bo Nemčija popolnoma opustila tista svoja stremeljenja, ki so povzročila svetovno vojsko in njene grozote.

Predsednik dume Rodzianko je priporočal, naj se predlog sprejme. Sprejeli so ga soglasno.

Odmevi v ruskih listih.

Borzni list piše: Nota Nemčije, Avstro-Ogrske, Turčije in Bolgarije je čin največje hinavščine, ki računa le na kredit ulice. Tudi mi hočemo mir, pa ne miru, ki prihaja iz Berlina; tega naša vest zavrača.

»Novoje Vremja« piše: Trajen mir bo nastopil šele tedaj, kadar bo ropar pregnan iz naših pokrajin, kadar bo s skupnimi naporu upostavljena plemenita Belgija, hrabra Srbija in zedinjena Poljska.

»Den«, glasilo skrajne levice, izjavlja, da nemški predlog ni prinesel nobene izpremembe v položaju.

Zato združujejo Rusi slejkoprej vse svoje napore za posvečeni cilj, ki ga narekuje narodna vest.

Petrograd, 17. dec. (K. u.) Petrograjska brzojavna agentura poroča: Ruski časopisi vseh smeri zavračajo in grajajo soglasno zadnji korak Nemčije. Listi smatrajo mirovni korak le za hinavski poizkus, da bi nevtralne države verovala na prepozno došlo miroljubje nemške vlade in da bi se dvignil pogum prebivalstva, ki je že skoro popolnoma izginil. Konečno se poizkuša z mirovno prikaznijo, v katero povzročitelji predloga sami ne verujejo, zasejati spor med zavezniški, če mogoče tudi le med najmanjšim delom narodov, ki tvorijo ententno. Petrograjska brzojavna agentura pripominja k temu, da te izjave listov popolnoma soglašajo z mnenjem odličnih članov dume, med njimi Miljukova in Rodičeva.

Vpliv mirovne ponudbe na ruske kmete.

V. Z. javlja iz Stockholma: V seji kluba oktohistov ruske dume se je opozarjalo, da če se mirovna ponudba kratkoma odkloni, bo to na armado in kmete neugodno vplivalo. V petrograjskih delavskih okrajih so bile že v četrtek mirovne manifestacije v takem obsegu, da so morali nastopiti policisti in jokaki. Značilno je, ker so se pri petrograjski policiji premišljali, če

ne kaže mirovne note objaviti šele, ko bo Rusija uradno odgovorila.

Italijanski glasovi o mirovni ponudbi.

Iz zbornice.

Reformist Tosca je v italijanski zbornici med razpravo o začasnem proračunu rekel, da mora dobiti Italija močnejšo vlado kot je sedanja, da bo svoje sile tako organizirala, kakor jo uči sovražnik. Nemški mirovni pogoji niso sprejemljivi; italijanski socialisti bi morali za to tudi zahtevati, naj se nadaljuje vojska. Socialist Modiglija zakliče: »Kateri veleposlanik ti je to vtil v glavo?« Tosca je končal: Če ne bo sedanja vlada odločnejše delovala za koristi dežele, se bo morala nadomestiti z jakobinsko vlado. Radikalec Giradini je rekel: Če predlaga Nemčija pogoje, ki ne obsegajo nobene nadvlade kršitve pravice, če osrednji velesili pripoznata vsaj narodno načelo in pravico samovoljne določbe narodov, naj se mirovni predlogi sprejmejo in vlada naj se toplo zavzame za nje. Če pa predlogi osrednjih velesil razočarujejo, naj se takoj z večjo odločnostjo prične boj proti zunanjam in notranjim sovražnikom. Bagnani je rekel, naj Italija odločno izjavi, da more Italija sprejeti le tak mir, ki bo venčal njene zahteve in ki bi jo odškodoval za doprinešene žrtve.

Laški listi zahtevajo, naj se naznanijo mirovni pogoji.

Iz Lugana 15. decembra: Nekateri italijanski listi zdaj zahtevajo, naj se naznanijo mirovni pogoji osrednjih velesil. »Corriere d'Italia« opozarja, da more sporazum nasproti evropskemu vojnemu zemljevidu izkazati velik aktivum v Aziji in v Afriki. Predvsem se morajo spoštovati pravice narodnosti. Nemogoče je, da bi se ne sprejel mirovni predlog. »Tribuna« pravi, da bi bilo dobro, če bi se poznali pogoji nemškega miru v vojaškem, gospodarskem in v finančnem oziru.

Turinčani za presojo mirovne ponudbe.

V turinskem občinskem svetu, kjer imajo veliko besedo industriji, so dne 15. t. m. vsi govorniki zahtevali, naj se prouči mirovna ponudba. Neki govornik je rekel, da bi bil zločin, če bi se predlog kar tebi nič meni nič odklonil. Drugi govorniki so ostro obsojali Anglijo glede na pomanjkanje premoaga.

Italijanski mirovni pogoji.

Lugano, 17. decembra. »Secolo« navaja sledeče mirovne pogoje: 1. Popolna osvoboditev in odškodovanje Belgije. 2. Izpraznitev francoskega ozemlja poleg odškodnine za škodo, vrnitev Alzacije in Lotarinške. 3. Vpostavitev naravnih strateških mej Italije. 4. Izpraznitev Srbije, Črnogore in Albanije. 5. Izpraznitev Rumunije. 6. Vrnitev celega ruskega ozemlja in odškodnino za opustošenje Poljske. 8. Odškodnina za vse parnike, ki so bili torpedirani proti vojnemu pravu.

Italijanske politične stranke za mirovna pogajanja.

Lugano, 16. decembra. Lahko se pričakuje, da se bodo politične stranke v Italiji izjavile, naj se prično mirovna pogajanja. Niti najhujši vojni hujskači: reformni socialisti, radikali in republikanci se ne upajo nastopiti proti javnemu mnenju, ki je naklonjeno mirovnim pogajanjem.

Angleži in Francozi o miru.

Nekaj Angležev zahteva razpravo o mirovni ponudbi.

London, 17. decembra. (Kor. ur.) Izdajatelj lista »Daily News« piše o mirovni ponudbi: Največje važnosti je, da bo sporazum strateško pravilno odgovoril. Nevtralni svet želi povsod, da se vojska konča. Sporazum mora paziti, da ne bodo nevtalci prenesli svojih simpatij Nemčiji. Nevarno bi bilo, če bi se branili razpravljati o mirovnih pogojih, kakor to priporoča časopisje. Po tem priporočilu se pa najbrže ne bodo ravnali.

Kodanj, 17. decembra. (Kor. ur.) »Politiken« poroča iz Londona: »Daily News« zahtevajo, naj tako Nemčija kakor tudi sporazum odkrito naznanijo svoje mirovne pogoje. Če bi zavezniški tega ne storili, marveč bi enostavno odklonili pogajati se o miru, dobi Nemčija največjo diplomatično zmago. »Politiken« pristavlja: Po vtisu, ki sem ga dobil, je javnost zelo zadovoljna, ker so francoski državni prvi izrazili nezaupnost proti nemški mirovni ponudbi, ker se zdaj ne more trditi, da postopa Francija pod pritiskom angleške nespravljalivosti. Francija je popolnoma svobodno in neodvisno izrazila svoja lastna čustva.

Lloyd George odgovori v tork.

London, 17. decembra. Nicholson piše v »Daily News«: Lloyd George bo v tork v spodnji zbornici prav tako govoril o nemški noti, kakor je govoril v francoski zbornici Briand.

Preluknjana londonska pogodba.

Amsterdam, 16. decembra. Najbrže angleška vlada na nemško mirovno ponudbo ne bo uradno odgovorila, marveč da se bo zadovoljila z odgovorom o tem javnega govora. Tudi Francija bo se tako nastopala. Sporazum se bo metoval in uravnal svoje mirovne pogoje medjem londonskega dogovora. Če Nemčija zaveznik sklenil z Nemčijo mir in b. pogoje sprejela, ji bodo ostali zavezniški pritrdili.

»Francoska se smeje.«

Iz Kodanja 14. dec. »Politiken« poroča zasebno iz Pariza: Francija se je že večkrat smehljala nad nerodnimi nemškimi prizadevanji, danes se glasno smeje. Nemčija je utrjena in želi končati vojno, katero je sama začela; to nam pove v napih-njenih, samozadovoljnih izrazih, ki izvirajo iz srednjeveške Prusije. Mirovna ponudba je le past: manjkajo samo podgane, ki naj bi padle vanjo; najbrže bo ostala prazna. Edina smotrna namera Nemčije utegne biti ta, da razdere edinstvo med zavezniški. Vsi francoski listi se danes norčujejo iz nemškega »bluffa« ter sklenejo s par resnimi stavki, da bo ta razdiralni poizkus edinstvo zaveznikov le še ojačil in da miru ne bo narekovala Nemčija nego zavezniški.

Konference pri Sonnino.

Iz Rima poročajo 15. decembra 1918: Zunanji minister Sonnino je sprejel francoskega, angleškega, ameriškega in grškega poslanika.

Francoski revolucionarji za Nemčijo.

Kodanski »Ekstrabladet« piše: V francoskem sindikalistično-revolucionarnem tedniku »La Feuille« nastopa sindikalistični voditelj Viktor Griffuelnes jako ostro proti misli o bojkotiranju Nemčije; pravi, da je Nemčija dežela bodočnosti. Članek je tipičen na mišljenje revolucionarnih francoskih delavskih krogov. Pripisovati mu je večjo ali manjšo praktično vrednost. Vsekakor je zanimivo, da ga je cenzura dopustila.

Združene države svoje zunanje politike ne bodo izpremenile.

New York, 17. dec. (K. u.) »World« brzojavlja iz Washingtona: Zunanja politika se ni izpremenila ne glede na politiko o vprašanju nemških in avstrijskih podmorskih čolnov in tudi ne z ozirom na trgovinska vprašanja nasproti Angliji in njenim zaveznikom. Poročilo je potrdil neki visoki uradnik. To izjavo je povzročilo poročilo nekega newyorškega lista, došlo brezničnim putem iz Berlina, ki je opozorilo, da vodilni berlinski pisatelji sodijo, da je zavzel Wilson proti Nemčiji neprijazno politiko. Ameriška vlada le zahteva, naj vodi Nemčija podmorsko vojsko v mejah določil mednarodnega prava in da naj se ozira na obljube, dane Združenim državam.

Wilson in mirovna ponudba.

Amsterdam, 16. dec. Reuter poroča iz Washingtona: Wilson je predsedoval seji kabineta, ki je trajala tri ure. Razpravljalo se je o ponudbi sporazuma in o stališču, ki naj ga zavzamejo Združene države.

London, 17. decembra. (K. ur.) »Morning Post« poroča iz Washingtona: Nemški veleposlanik grof Bernstorff je izjavil, da bodo mirovni pogoji naznanjeni šele tedaj, ako se snidejo pooblaščenca h konferenci.

Washington, 17. decembra. (Kor. ur.) Predsednik Wilson in njegov kabinet sta imela štiriurno sejo, na kateri se je razpravljalo o nemški mirovni ponudbi in o stališču, ki je naj zavzamejo Združene države glede posredovanja ponudbe entitnim državam.

Wilson govoril o miru.

Newyork, 17. decembra. (Kor. ur.) Pri pojedini v soboto povodom slavnostne razsvetljave spomenika svobodi v Newyorku je rekel predsednik Wilson: Velika odgovornost nam je naložena, ker smo si napravili za svoj vzor svobodo, ker jo moramo izražati v tem, kar delamo. V preteklih dveh letih se je bolj in bolj utrdilo v naših srcih prepričanje, da se bo vrnil mir na svet skupno s svobodo z vsemi dolžnimi oziri nasproti tistim, ki zastopajo drugačne vladne oblike, kakor so naše.

Združene države poslane mirovno noto velesilam sporazuma brez vsakega pristavka.

Washington, 17. dec. (K. u.) Mirovna nota se je poslala v glavna mesta sporazuma brez vsakega pristavka Združenih držav.

Združene države in mirovna ponudba.

Posvet Bernsdorffa z Lansingom.

Washington, 17. decembra. (Kor. ur.) Grof Bernsdorff se je posvetoval z držav-

nim tajnikom Lansingom. V kratkih besedah je nemški veleposlanik grof Bernsdorff zanikal, da bi bil govoril o mirovnih pogojih. Rekel je: »Nisem dobil nobenih formalnih mirovnih pogojev.« Ameriška vlada ve, da ni predlaganih nobenih formalnih mirovnih pogojev. Ob obisku je šlo edino le za splošne razgovore.

Treznješa sodba ameriškega časopisja.

Zdi se, da se je ameriško časopisje nekoliko iztreznilo. »New York Times« so prvotno zelo strupeno napadle nemško mirovno ponudbo, a zdaj je preveč, da se mora trezno soditi, ker nota ni neutrlecm uga. Nudi se ugodna prilika odkriti, poštenu, možati izjavi, naj se naznanijo pogoji miru. Pove na se tudi, kaj hoče ob nadaljevanju vojske sporazum doseči.

Še nekaj vestí o miru.

Sv. oče živahno posreduje za mir.

»Secolo« poroča: Iz diplomatskih krogov se javlja, da sv. oče živahno dela na to, da bi se pričela mirovna pogajanja. Veliko brzojavk je došlo v Vatikan, in veliko so jih poslali nunciaturam v Monakovem in na Dunaju. Kurirji neprestano prihajajo in odhajajo. Sv. oče se resno trudi, da bi se dosegel mir.

Nemška nota došla v London v petek.

Basel, 18. dec. (K. u.) »Daily News« poročajo: Nemška nota o mirovnih pogojih je došla šele 15. t. m. v londonsko veleposlaništvo. Vročili so jo angleški vladi najbrže 15. t. m.

Sporazum bo zahteval, naj se mu naznanijo natančni mirovni pogoji.

Budimpešta. »Journal de Geneve« poroča, da bo sporazum zahteval, naj se obširno navedejo mirovni pogoji.

Sredi januarja posvet v Haagu.

Nasproti listu »New-York Sun« je Bernsdorff rekel, da bo, kakor sodi nemška vlada, zborovala v Haagu mirovna konferenca sredi januarja, če ne bo sporazum odklonil razgovor o miru.

Rumunija in mirovna ponudba.

Baselj. Petrograjski listi poročajo, da je došel rumunski min. preds. Bratianu v Petrograd, da se dogovori o mirovni ponudbi osrednjih velesil. Car se je iz glavnega stana vrnil v Petrograd.

Minister Henderson o mirovnih pogojih.

Rotterdam, 16. dec. »Daily News« poročajo: Minister Henderson je sinoči izjavil, da se morajo predlogi Nemčije skrbno proučiti; a Anglijo vežeta zvestoba in lojalnost nasproti svojim hrabrim zaveznikom.

Kaj pravi grof Bernstorff.

Haag, 16. dec. Iz New Yorka se javlja: Nemški veleposlanik grof Bernstorff je nekega poročevalca opozoril, da mirovna ponudba ne obsega nobenih mirovnih pogojev. Sovražnikom je zato odprta pot, da se lahko pogajajo o njem temeljem lastnih pogojev. Nemčija pričakuje takega odgovora in bi ga ne odklonila. Najenostavnejše bi bilo, če bi določili kraj, kjer bi se sestali zastopniki vojujočih se dežel.

Rotterdam, 16. dec. Washingtonsko nemško veleposlaništvo pooblašča liste, da izjavijo: Gotovo je, da se vojskujoči sestanejo ob zeleni mizi, da se pogajajo o miru, kjer bo ena najvažnejših točk omejitve splošnega oborožena.

Nemška vlada in nemška socialna demokracija.

Berlin, 17. decembra. (Kor. ur.) Časopisje se pritožuje, češ da je vlada socialno demokratsko stranko in časopisje o mirovni ponudbi prej obvestila kot druge stranke. V dokaz se navajajo izjave socialno demokratskih listov. »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« piše glede na to, da s temi izjavami ni nobeno uradno mesto v zvezi. Če gre za kako indiskrecijo, se bo preiskavalo. Vladi je na tem, da stranke enako in istočasno pouči. Tako in nič drugače se je tudi v tem slučaju postopalo.

Mnenje na Japonskem.

Reuterev urad poroča iz Tokija dne 15. dec.: Listi objavljajo pogovore z vodilnimi političnimi in trgovskimi osebnostmi, ki soglasno izražajo mnenje, da bodo zavezniški kratko odklonili vsak predlog, ki bi zagotovil Nemčiji njeno stališče pred vojno ali vsaj podobno stališče.

Japonski ministrski predsednik proti miru.

Reuter javlja: Japonski ministrski predsednik se je zahvalil na obvestilu o izpremembi angleške vlade in izjavil, da Japonska upa na to, da bo Anglija z zveznimi velesilami pod vodstvom Lloydja Georgeja trdno odločno nadaljevala vojsko, da bo zagotovila popolen trajen mir.

Predzgodovina mirovnega predloga.

Baseljska »Nationalzeitung« poroča iz poučenega diplomatskega vira: Ruska vlada je nedavno izjavila, da je voljna za pogajanja o miru, če bi bile zadovoljne tudi ostale velesile sporazuma. Med pogajanja so se pa velesile sporazuma sprle, vsled česar je padel ministrski predsednik

Stürmer. Ko so vlade sporazuma odklonile pogajanja temeljem sedanjega vojnega zemljevida, je nemška vlada sklenila, da svojo mirovno ponudbo uradno naznani. Diplomate sodijo, da zdaj še ne bo mogoče vzravnati ostrih nasprotstev med sporazumom in osrednjimi velesilami. Sporazum je baje zahteval, naj se ne obnovi na Balkanu le prejšnji položaj, marveč naj tudi z zemljevida popolnoma izginje evropska Turčija.

Ogrski državni zbor.

Inauguralna diploma.

Budimpešta, 17. decembra. (Kor. ur.) Zbornica preide v razpravo o poročilu regnikolarne deputacije glede ureditve inauguralne diplome. Poročevalec posl. Hes povdarja pomen inauguralne diplome in razpravlja o okoliščinah, da je bistvena vsebina inauguralne diplome ostala nedotaknjena skozi 200 let in da so se spremembe nanašale le na ustavne spremembe. Regnikolarna deputacija predlaga v inauguralni diplomati sledeči naslov:

»Mi, Karel I., po božji milosti cesar Avstrije, enakega imena IV. apostolski kralj Ogrske, Hrvatske, Slavonije, Galicije, Lodomerije, Ilirije, Jeruzalema itd. itd.«

Grof Albert Apponyi utemeljuje svoj »separatni votum« in predlaga sledeč naslov:

»Mi, Karel, tega imena prvi cesar Avstrije in enakega imena četrti apostolski kralj Ogrske.«

V podobnem smislu kakor Apponyi zastopa tudi grof Karolyi stališče opozicije.

V imenu Hrvatov izjavi grof Pejačević, da se mora ohraniti pri kraljevem naslovu v smislu državnopravne nagodbe iz leta 1868. naslov »Kralj Hrvatske in Dalmacije.«

Graf Andrassy priporoča, naj se sprejme besedilo naslova, kakor ga je predlagala vlada.

Poslanec Štefan Rakovsky se izjavi v imenu ljudske stranke za vladni načrt, toda le pod pogoji, da se uresniči to, kar je v imenu kralja napovedal Tisza, da bo del leta bival kralj v ogrskem stolnem mestu in da bo vzgojen cesarjevič v ogrskem duhu.

Poslanec Geza Polonyi govori proti načrtu vlade.

Nemiri na Portugalskem.

Geni, 16. decembra. »Matin« poroča iz Lizbone: Portugalska vlada je potlačila v krizni upore v Tomaru, Castellu, Brancu in v Abronilesu. Šlo je za zaroto, ki jo je vodil Machado Santos, da strmoglavi vlado.

Madrid, 17. decembra. (Kor. ur.) Na Portugalskem so izbruhnili revolucijski nemiri. Udeleževali so se jih tudi deli raznih čet. Z uporom so protestirali proti odpušljanju čet na evropsko bojišče. Ker so zveze začasno prekinjene, se še obseg nemirov ne more dognati. Španski listi objavljajo javno izjavo portugalske vlade, da so vstajo potlačili, zaprli voditelja pobune Machado Tos Santos in da je v Lizboni mirno. Armada ni naklonjena aktivni udeležbi v vojski.

Madrid, 17. decembra. Reuter: Vlada je hitro potlačila štiri malenkostne poizkuse vstaje. Voditelj Machado Santos je zaprt.

Zakaj je izbruhnila vstaja na Portugalskem.

Curih, 18. dec. (K. u.) Čez Pariz se javlja: Dve portugalski diviziji bi bili morali odriniti na francosko bojišče Machado dos Santos, soustanovitelj portugalske ljudovlade, je pa 13. t. m. provzročil vojaško pobuno, katero so potlačili in Santosa zaprli.

Splošna stavka na Španskem.

Madrid, 16. decembra. (Kor. ur.) Da se protestira proti veliki draginji in proti brezposelnosti, se je z 18. t. m. napovedala na Španskem splošna stavka. V parlamentu postaja položaj vlade vedno bolj kritičen.

Gromenje topov ob soški bojni črti.

V soboto zvečer in včeraj skoro cel dan se je čulo v Ljubljano silno topovsko gromenje kraške bojne črte. Šesttedenski mir na italijanski bojni črti se bliža, kakor se kaže, koncu.

V soboto in včeraj zvečer je naše uradno poročilo o položaju na italijanski bojni črti poročalo: Neizpremenjeno.

Italijansko uradno poročilo.

15. decembra. Od časa do časa streljanje s topovi v dolini Adige na visoki planoti Schlagen in pri Plaveh; močnejše se je streljalo vzhodno Gorice in na Krasu. Trajno slabo vreme je zabranilo delovanje naših čet.

16. decembra. Na tridentinski bojni črti je včeraj izredno slabo vreme oviralo bojevanje. Na pozorišču tirolskih Alp razna podjetja topništva. V odseku vzhodno Gorice in na Krasu so naše čete kljub slabemu vremenu izvajale obrambna dela.

Pozivi pod orožje v Italiji.

Rim, 18. dec. (K. u.) Uradni list je objavil razglas vojnega ministra, po katerem morajo pod orožje vsi, ki so bili potrjeni pri naknadnem prebiranju rojstnih letnikov 1876 do 1881.

Neurje v Italiji.

Lugano, 17. decembra. Vsled silnega neurja, posebno v okraju Belluno, se je na večjih krajih vtrgala zemlja in napravila velikansko škodo. Zadet je bil tudi nek vlak, ki je vozil z bojišča.

V okraju Brescia je vsled velike povodnji porušeni mnogo jezer, prekopov in drugih poslopij. V 40 tovarnah so morali prenehati z delom.

Lugano, 17. decembra. Vihar je v Tirenem morju potopil ladjo »Cecilia« in »Amadeo« s tovorom vred. Tudi nekaj posadke je utonilo.

Cesar Karel na Italijanskem bojišču, v Pulju in Trstu.

Dunaj, 18. dec. (K. u.) Cesar se je danes zjutraj vrnil s svojega večdnega potovanja na bojni črti na Dunaj. Prvo njegovo potovanje na bojišče je veljalo vrlim četam in preizkušeni mornarici, ki zvesto straži jugozahodno bojno črto. Cesar se je s spremstvom pripeljal 15. t. m. v Pulj. Vozil se je po vojnem pristanišču in si ogledal tudi avstrijske in nemške podmorske čolne, letalno postajo in tiste dele bojne mornarice, ki se nahajajo v Pulju. Zvečer 15. t. m. se je pripeljal cesar v stan armadnega poveljnika Borojeviča. Najljubzenije je nagovoril vse moštvo častne stotnije, katero so sestavljali le odlikovani vojaki. V poveljniškem posloju je sledil kratek razgovor. Ponoči na 16. t. m. zjutraj se je pripeljal vladar na kolodvor kraja, kjer je nastanjeno poveljstvo koroške armade. Cesar se je peljal po mestu; povsod so ga radostno pozdravljali; nato se je podal v poslopje poveljstva, da se pouči o vojaškem položaju. Po tem razgovoru se je podal cesar s poveljnikom koroške armade in z načelniki civilnih oblasti v zgornjo Dravsko dolino, kjer si je ogledal dele tam nahajajočih se čet in sprejemal odposlancev raznih občin. Vedno in vedno je hvalil cesar požrtvovalnost Korošcev, ki so se v tej vojski tako odlikovali in jim zagotovil, da jim bo ostal hvaležen. Dne 16. t. m. zvečer se je cesar Karel zopet vrnil v stan armadnega poveljnika Borojeviča, kjer si je ogledal veliko čet in je tudi več ur obiskal mesto Trst. Ponoči na 18. t. m. je odpotoval cesar nazaj na Dunaj.

Karlov četni križec.

Dunaj, 16. decembra. (Kor. ur.) Streffleurjev vojaški list poroča: Njegovo c. in kr. Veličanstvo cesar je blagovolil najmilejše izdati sledeče armadno in mornariško povelje:

Med vsemi Mojimi vrlimi vojski je pripadla v sedanjih zmagovitih bojih četam najtežavnejša naloga. Oni so v bojih take besnosti, kakršnih še ni bilo, trajno izpolnjevale svojo dolžnost; v neprestani nevarnosti, zveste svoji prisegi, so zastavljale svoje življenje za našo pravično stvar. Da izkažem tem junakom Mojo hvaležnost in priznanje, ustanavljam Karlov četni križ. Ta naj se podobno armadnemu križu iz leta 1814 izvede. Dalje zapovedujem, naj se na trakovih vseh dekoracij, ki so se podelile za hraber ali uspešen nastop pred sovražnikom in za zasluge glede na vodstvo čet ali ki se bodo še podelile napravita dva prekrizana meča. Pravila po vojnem ministertvu predložena za Karlov četni križ z izvajalnimi določili naj se takoj naznani. Naročam vojnemu ministru, naj Mi predloži načrt navodil, po katerih naj se priznata na trakovih izvedena prekrizana meča.

Dunaj, 13. decembra 1916.

Karel I. r.

Proti Moldavi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 16. decembra. Uradno:

Bojna skupina maršala pl. Mackensena.

Sovražnik se je pričel tudi v Dobrudži umikati, kjer so pričeli zavezniki včeraj zjutraj preganjati sovražnika. — Jugovzhodno Buzeu so prekorale naše čete Calmatuiu; severno zgoraj navedenega mesta so pa pridobile gorsko vzhodje. Ujetih je bilo zopet 2000 mož.

Bojna črta generalnega polkovnika nadvojvoda Jožefa. Ruski napadi so se včeraj omejevali na prostor južno doline Uz. V našem og-

nju topov in strojnih pušk so se zrušili štirje navalni na čete podmaršala Fabiny.

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Rusi so pri Avgustovki večkrat napadli jarke, ki so jih bili predvčerajšnjim vzeli naši lovci; uspeli niso. Zahodno od Lucka so avstrijski preganjalci presenetljivo napadli ruske varnostne čete in jih razkropili. Privredli so ujetnike.

Dunaj, 17. decembra. Uradno:

Bojna skupina maršala plem. Mackensena.

Čete generala pehote pl. Falkenhayna so na vzhodnem Vlaškem na več mestih prekorale odsek Buzeu. Včeraj smo ujeli 1500 mož in zaplenili 18 lokomotiv in približno 400 naloženih voz.

Vojna skupina generalnega polkovnika nadvojvoda Jožefa.

Odločni sunek avstrijskih čet je odbil južno Valeputne napad 2 ruskih bataljonov. Ujeli so tam naši 1 praporščaka in 65 mož. Nemški oddelki so v dolini Uz in zahodno doline Cibo prodrli čez lastne črte in ujeli nekaj dvanaštic mož.

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Južno Bol, Porskega so nemške stotnije z naskokom vzele sovražno postojanko in jo osvojile v širini 600 m. Ujele so 5 častnikov, 300 mož, zaplenile pa 3 strojne puške in 3 metalce min.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin 16. decembra. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Po posrečenih razstrelbah z minami so vdrl avstrijske čete v poškodovane sovražne jarke, po nadaljnjem uničevalnem delu so se vrnile z ujetniki in s plenom.

Vojna skupina maršala pl. Mackensena.

V neprestanih bojih je levo krilo IX. armade doseglo cesto Buzeu—Ramnicu—Sarat. Vzhodno Buzeu je prekorala reka istega imena; desno krilo je priborilo prehod čez nizino Calmatuiul. Zopet je bilo 2000 mož ujetih. Donavska armada prodira neprestano dalje proti severovzhodu. V Dobrudži je popustil Rus svojo najjužnejšo postojanko. Bolgarske, otomanske in nemške čete so hitro zasledujoč prekorale črto Cogeaclac—Cartal—Harsova.

Berlin, 16. zvečer. Uradno:

Na Velikem Vlaškem in v Dobrudži so pridobile naše armade deloma po boju veliko ozemlja.

Berlin, 17. decembra. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Po močni pripravi z ognjem je napadel Rus pri Illuxtu (severozahodno Dvinskem). Odbili smo ga. Deli braniborskega pešpolka št. 52 so severno železnice Kovel—Luck z naskokom vzeli ruske postojanke v približno 600 m širine. Ujeli so 5 častnikov in 300 mož in zaplenili več strojnih pušk in metalcev min.

Bojna skupina maršala pl. Mackensena.

V široki bojni črti smo prekorali odsek Buzeu. Naše čete so ujele 1150 mož in zaplenile 19 lokomotiv in približno 400 železniških voz. Hitro zasledujoč sovražnika, ki se je le malo branil, so naše zvezne čete v Dobrudži prišle do gozdov na severnem delu dežele, kjer se pričakuje odpor.

Bojna črta generalnega polkovnika nadvojvoda Jožefa.

Na Cimbrosavi v gozdnih Karpatih in v dolini Uz so prodrl nemške čete čez lastne črte, ujele so nekaj dvanaštic mož in pregnale sovražnika, ki se je branil. Tudi južno Mesticanskih (ob Bistrici) boji na predpolju.

Berlin, 17. dec. zvečer.

Na vzhodu le zmerni boji.

Naše armade so z množicami prekorale Bazaul in spodnji Calmatuiul.

Dobruška armada je pridobila v smeri proti severu na protoru.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Letalski napad na Sulino.

Berlin, 17. dec. Uradno:

Nemška morska letala so metala 16. t. m. bombe na ruske morske sile v pristanišču Sulina (Črno morje); s strojnimi puškami so razstrelili sovražna letala.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 16. dec. Uradno:

V Dobrudži preganjamo sovražnika, ki se umika. Na vzhodnem Vlaškem napredujejo naše divizije v ozemlju severno spodnjega teka Jalomite. Na kolodvoru Fetesti smo zaplenili 110 železniških voz, na kolodvoru Culnic 41 železniških voz, 4 lokomotive in 11 s petrolejem naloženih voz.

Rusko uradno poročilo.

15. decembra. — Zahodno bojišče. Pri Zubilnu južno sela Kisielin je otvoril sovražnik dvakrat bobneči ogenj; poizkušal je tudi izpasti iz svojih jarkov. Obakrat smo ga zadržali. Sovražnik je okoli 5. ure popoldne po osredotočenem ognju s topovi na okolico Zatkova in na odsek Kabarovce—Mlinovce na obeh straneh železniške proge Zloczow—Tarnopol izvedel napad, a sprejel ga je ogenj naše pehote in topništva; vlegel se je 300 do 400 metrov široko pred našimi jarki. Sovražniku se je medtem posrečilo, da je vdrl pri Mlynovcih v jarke neke naše stotnije. Na pomoč prihiteli rezerve so pa prepodile sovražnika.

Rumunsko bojišče. Rumunsko-ruske čete se umikajo pri Buzeu pod sovražnim pritiskom; krijejo se z zadnjimi četami. V zvezi s tem umikanjem se umikajo tudi tiste čete, ki so imele zasedene postojanke ob reki Jalomiti.

14. decembra. Sovražnik je z močnimi oddelki poizvedoval ob Narojovki, a naš očni jih je zadržal. V gozdnih Karpatih je naše topništvo uspešno obstreljevalo Kőrsmző in povzročilo sedem požarov.

Rumunsko bojišče. Sovražnik je 12. decembra dalje napadal v smeri proti Buzeu. Naši konjeniški in pehotni oddelki so prišli v stik s sovražnikom zahodno in jugozahodno Buzeu. Naše topništvo, ki je 12. t. m. napredovalo proti zahodu, je moralo prestat besen boj s sovražnikom, ki se je boril tako peš kakor tudi na konjih.

Onstran Buzeua.

Curški »Tagessanzeiger« piše 16. t. m. Čete, ki stoje pri Buzeu, imajo le še 100 kilometrov do besarabske meje. To dejstvo je nevarno ruski bojni črti, če se prebije v Besarabijo. Noben zaveznik bi ne mogel preprečiti usode ruske vojske, če se to zgodi.

Rusi opuste črto ob Seretu?

Curih, 17. decembra. »Corriere della Sera« poroča: Tudi črte ob Seretu Rusi in Rumuni ne bodo več mogli braniti in jo bodo najbrže že te dni izpraznili. Nasprotno se pa bodo pripravili na odpor ob Prutu na ruski strani. Upajo, da se bo ta posrečil, če ne bo razbremenila ofenziva zaveznikov pravočasno pričela.

Plen v Rumuniji.

Stockholm, 16. dec. Rumunske žetve iz leta 1916, so dobili Nemci okroglo 50 odstotkov in sicer 500.000.000 hl pšenice, 1 milijon hl rži, 7½ milijona hl ječmena in 8.390.000 hl koruze; skupaj torej 95 milijonov hl.

Veliki Varadin, 16. dec. Železniška proga, ki vozi z Erdeljskega na Ogrsko, je zdaj z odvažanjem nepreglednega plena z Vlaškega tako obremenjena, da so morali celo ustaviti povratek erdeljskih beguncev. Poleg vojnega blaga vozijo iz Rumunije posebno žito.

Boji v Macedoniji.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 16. dec. Uradno:

Od Prespa jezera do Strume slab topovski ogenj.

Zračni napad na Raelovoi.

London, 16. dec. Admiraliteta poroča: Skupina morskih letal je napadla 15. t. m. Raelovoi, 60 km vzhodno Stipa. Vrgli so veliko bomb in velikokrat zadeli.

Letalni napad južno Odrina.

London, 15. dec. (K. u.) Reuter: Admiraliteta obvešča: Skupina mornariških letal je obstreljevala 14. t. m. most Kuleli-Burgas južno Odrina. Veliko bomb so vrgli. Sodi se, da je povzročena škoda obsežna.

Grška odneha.

Rim, 16. dec. (K. u.) »Agenzia Stefani« javlja iz Aten: Poluradna nota izvaja, da sta kralj in vlada kljub težkim pogojem sprejela ultimatum, da dokažeta svoja odkrita čuvstva.

Amsterdam, 16. decembra. (Kor. ur.) Reuter javlja iz Rima: Grška vlada je sprejela ultimatum.

Odgovor Grške sporazumu.

Atene, 16. dec. (K. u.) Reuter: V svoji noti, s katero sprejema Grška zahteve sporazuma, predlaga, naj presoja dogodka 1. dec. mednarodno razsodišče. Pričakuje dalje, da bodo blokado ustavili in končno želi, in naj se zopet ponove izvrstne razmere s sporazumom.

Podrobnosti ultimata Grški.

Milan, 18. decembra. (K. u.) »Corriere della sera« poroča: Ultimatum, ki ga je sprejela Grška, zahteva, naj se takoj ustavi transport grških čet in vojnega blaga na sever. Prednje straže v Tesaliji na črti Lanna—Prefesa se morajo umakniti. Količkor mogoče hitro morajo vse druge čete z garnizijami v Epiru s topništvom prepegljati na Pelopones. Rezerviste in prostovoljce, ki so prihiteli 1. decembra pod zastave, so odpustili domov.

Venizelovci zavzemajo otoke.

Milan, 15. dec. (K. u.) »Corriere della Sera« poroča: Venizelove čete so vzele več otokov, med drugim Sura in Nasos. V Atenah in na starem Grškem zapirajo dalje Venizelovce. Atenski policijski prefekt je poročal, da so našli v Venizelovi hiši 66 pušk, 600 nabojev, 49 revolverjev in 2500 nabojev, 15 ročnih granat, 15 zavojev in 100 dinamičnih kopic in 37 m zažigalnih vrvic.

Grške čete na Peloponezu.

Amsterdam, 16. dec. (K. u.) »Times« poroča: V svojem ultimatu Grški so zahtevali zavezniki, naj se grška armada prepelje na Peloponez in da naj se zopet uvede vojaška kontrola sporazuma.

Francoski napor za odločitev na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 16. decembra. Veliki glavni stan:

Armada maršala Alberta Württemberškega.

V ovinku Ypern-Wytschaete se je topovski boj od časa do časa znatno povečal. Naše naskakovalne čete so prodrle jugovzhodno Zillebeke do v drugo angleško črto, katere posadka je pobegnila.

Vojna skupina nemškega cesarjeviča.

Francozom se je posrečilo, da so nas 15. decembra na severovzhodni bojni črti pri Verdunu potisnili iz najsprednejše postojanke v drugo pripravljeno črto greben Thalou—višine severno Louvent-Chambrettes—Ferme južno Bezonvaux.

Berlin, 16. decembra zvečer. Uradno: Ob Somme od časa do časa močan topovski boj.

Na vzhodnem bregu Moze so se danes boji po mirni noči zopet poživeli.

Berlin, 17. decembra. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta.

Angleški oddelki so v varstvu močnega ognja poizkušali pri Hanneschampsu severno Ancre vdreti v naše jarke. Krava smo jih odbili.

Bojna črta nemškega cesarjeviča.

Francozi so včeraj na vzhodnem bregu Moze nadaljevali svoje napade. Po trdem boju so dobili Bezonvaux in gozd zahodno od navedene vasi. Napadi, ki so jih nadaljevali na severozahodu, so se zrušili pred našimi postojankami na višinskem grebenu severno vasi Bezonvaux.

Berlin, 17. dec. zvečer.

Na celi bojni črti le zmerni boji.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Dogodki na morju.

Berlin, 17. decembra. Uradno:

Naš podmorski čoln je 12. decembra 55 morskih milj vzhodno-jugovzhodno od Malte s torpednim strelom težko poškodoval francosko linijsko ladjo tipa »Patrie«. Drugi podmorski čoln je 11. decembra jugovzhodno otoka Pantellaria potopil oborožen transportni parnik »Maghellan« (6027 ton); vozil je nad 1000 belih in temnopolt-nih vojakov.

Francosko uradno poročilo.

15. decembra zvečer. Po večdnevni pripravi s topovi smo napadli sovražnika in vtisnili sovražno postojanko severno Douaumonta v globini treh kilometrov. Kraja Vacherouville in Louvemont takor tudi utrdbi Hardaumont in Beconvaux smo vzeli. Do zdaj smo ujeli 7500 mož, zaplenili pa veliko težkih in poljskih topov kakor tudi veliko vojnega blaga.

Joffre popolnoma odslovljen.

Amsterdam. Iz Pariza se javlja, da bo ostal Joffre le še malo časa v vojnem vodstvu in se bo popolnoma odtegnil vojaškemu življenju. V tajni seji so namreč oestro obsojali njegovo osebo in njegovo vojskovanje. Z njim bo vpokojenih več generalov in častnikov.

Polnočnice na Francoskem letos ne bo.

Geni, Pariški kardinal je odredil, naj na letošnji sveti večer odpade polnočnica, da se prihraniti kurjava in razsvetljava.

Briand močno utrujen.

Bern. V sobotni seji francoskega senata je Briand prosil, naj mu dovolijo, da odgovori na vložene interpelacije v tork, ker je močno utrujen.

Poincaré

bo sam prevzel, kakor poroča »Matin«, predkedsvo ožjega vojnega sveta. Dalje javlja isti list, da odpravi vlada politično cenzuro.

Govori se, da je bil francoski ministrski predsednik umorjen?

Berlin, 16. decembra. Tu se širijo govorice, da je bil francoski ministrski predsednik umorjen. Potrjene govorice niso in tudi resnične ne bodo.

Razna poročila.

Skupni finančni minister Hohenlohe o razmerju med Avstrijo in Ogrsko in o Trstu.

Budimpešta, 16. dec. Skupni finančni minister se je izrazil dopisniku nekega budimpeštanskega lista, da obstoja med njim in med Tiszo najboljša razmerja. V razmerju Avstrije do Ogrske mora nastopiti čisto nova doba. Nesoprazumjenja in ljubosumnost moramo odstraniti. V tem smislu morajo delovati politiki, časopisje in vsa družba.

S posebno ljubeznijo se spominja nazaj na Trst, kjer je deloval 10 let kot namestnik. Cel ta čas je nastopal neizprosno proti irredentizmu, katerim je potegnila vojna krinko z obraza. Ne smemo dopustiti več, da bodo po zmagonosnem koncu vojne gotovi ljudje to krinko zopet nadeli. Kjerkoli je potrebno, naj velja načelo: Odprta vrata, odprta okna!

Zborovanje »Českega svaza«.

Kakor poročajo »Narodni listy«, se snide »Česky svaz« dne 15. januarja k zborovanju.

Viljem v južni Nemčiji.

Karlsruhe, 18. dec. (K. u.) Cesar Viljem se je pripeljal 16. t. m. ob 10. uri dopoldne na kratek obisk velikega vojvoda. Prebivalstvo ga je burno pozdravljalo.

Stuttgart, 18. dec. Cesar Viljem je obiskal 17. t. m. opoldne kralja. Popoldne je cesar zopet odpotoval.

Angleška sodba o rezervah osrednjih sil.

Amsterdam, 17. decembra. Londonski »Observer« računa, koliko moštva imajo osrednje sile in ugotovi, da bodo imele do konca leta 1917 4 milijone doh rezerv, k tem pride še vsako leto več kot milijon vojakov. S tem človeškim materijalom osrednje sile lahko še dve leti nadaljujejo vojsko.

Novice iz Amerike.

Amerikanski listi javljajo, da se je odposlanec Jugoslovanskega odbora dr. Niko Zupanič vrnil nazaj v Evropo. Zupanič je eden onih, ki so sklicali nekaj »jugoslovanski shod« za 15. nov. v Pittsburg, katerega da so obljubili posetiti tudi Jugoslovani (resnično samo par političnih slepcev) iz južne Amerike. Čudno izgleda, da jo je Zupanič pred shodom popihal nazaj v Evropo in vse pustil na ramah don Niko Grškovića in drugih takih agitatorjev.

V severni Ameriki (Cleveland) je začela izhajati v slovenskem jeziku revija »Cas« v malo manjem formatu kot »Dom in Svet«.

V severni Ameriki je izšla na slovenski jezik prestavljena brošura dr. Krekova in Milčinića »Kroaten und Slovenen«.

G. Gustav Dežela iz Idrije je sestavil v Kanadi med tamošnjimi Slovenci orkester in pevsko društvo, ki je priredilo v mesecu avgustu in oktobru nekaj dobro uspešnih in obiskovanih koncertov.

Dnevne novice.

+ Oporoka cesarja Franca Jožefa I. »Münchener Neueste Nachrichten« poročajo z dobro poučene strani, da se je spomnil pokojni cesar Franc Jožef I. v svoji oporoki pred vsem vojnega slrbitva ter je zapustil ranjencem, invalidom ter vdovam in sirotam padlih vojakov iz svojega zasebnega premoženja 60 milijonov kron. Obe hčeri in vnukinja princeznja Windischgrätz kot dedinja po pokojnem prestolonasledniku, dobe vsaka po 20 milijonov. Ostalih 10 milijonov je razdeljenih za razna volila.

+ Zadnji Petrov noviči Franca Jožefa I. Cesar Franc Jožef I. je na dan pred svojo smrtjo nakazal 100.000 frankov za Petrov noviči.

+ Podaljšanje roka za podpisovanje V. vojnega posojila. Na nužno prošnjo podpisovalnih uradov za podaljšanje roka z podpisovanje, je finančni minister dovolil, da se smejo sprejemati podpisi še po 16. decembru.

— Skupni finančni minister Konrad princ Hohenlohe se je vrnil 17. t. m. zjutraj iz Budimpešte na Dunaj.

Naše občine in V. vojno posojilo. Petega vojnega posojila so v Mošnjah do 12. decembra podpisali 45.000 K.

+ Odlikovan pri 27. dom. pešpolku. Že enkrat odlikovani četovodja Slibar Rudolf je dobil srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda. Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: desetnik Retelj Josip, poddesetnik: Noč Matevž, poddesetnik Lotrič Matevž in infanterista Mramor Matevž in Lukežič Ivan. — To so že ponovna odlikovanja pri našem domačem pešpolku, in sicer pri 13. visokogorski stotnji. Čestitamo!

+ Odlikovan vojni kurat. Vojni kurat Leopold Erzin je bil odlikovan s častnim znakom II. razreda z vojno dekoracijo.

+ Novi aprovizacijski urad. Z mero-dajne strani poročajo: Novi aprovizacijski urad se je organiziral ter se tekom tedna preseli v svoj novi dom na Mariahilferici št. 85. Prehranjevalni urad se bo pečal iz-

ključno z živili, dočim ostane premo-g, mlo, mast, olje itd. še nadalje v kompetenci trgovskega ministrstva. Aprovizacijski svet vojničnega prometnega zavoda, svet centrale za krmila in vsi drugi sveti se razpuste. Namesto njih se ustanovi aprovizacijski svet, ki bo štel 40 članov, kateri se vzamejo večinoma iz razpuščenih svetov. Aprovizacijski svet se bo razdelil v odseke: za dovoz žita, krompirja itd. Ko aprovizacijski svet dovrši tudi to organizacijsko delo, se bo lotil stvarnih vprašanj. Kar se tiče masti, namerava prehranjevalni urad predvsem urediti dovoz iz Ogrske, razen tega pa doseči več tudi od domačih proizvajalcev. Uvedel se bo prisilni kontingent, in sicer tudi na Ruskem Poljskem, a šele čez čas, da ne uničijo z enim mahom tamošnje številne posredovalce. Aprovizacijski urad bo posvetil posebno pažnjo tudi surogatom. Vsak surogat se bo najprej znanstveno preiskal; če je res kaj vreden, nato se mu bo določila primerna najvišja cena in šele potem bo smel v promet. V zadnjem času je aprovizacijski svet sodeloval pri pogajanjih o razdelitvi rumunskega plena. Pogajanja so malone dovršena in treba le še ministrskega sveta, ki bo določil ključ za razdelitev med obe državni polovici.

+ Iz seje kranjskega dež. odbora. V seji dne 9. decembra t. l. je deželni odbor sklenil, da bo nakazal onim osebam, ki uživajo iz deželnih sredstev temeljem bivšega pragmatičnega službenega razmerja v deželni upravi pokojnine, vdovnine, sirotinske preskrbine do najvišjega zneska 3000 K, enkratno draginskih podporo 200 kron, ljudsko šolsko učitelstvo ni v pragmatičnem službenem razmerju deželne uprave in zato za tiste ne velja navedeni sklep.

+ Amnestija. Ogrski listi poročajo, da bo o priliki kronanja izdana splošna amnestija in sicer le za male kazni. Za težke zločine ne bo splošne amnestije, ampak se bodo le posamezni zločinci pomiloštili. Tisti, ki so obsojeni vsled zločina proti vojnim koristim, ne bodo pomiloščeni. Amnestija in pomiloščenje bo izdano po kronanju.

+ Odlikovanja. Častniški križec Fran Josipovega reda z vojno dekoracijo je dobil višji štabni zdravnik Karel Kandrč. — Višjiški križec Fran Josipovega reda z vojno dekoracijo je dobil profesor Bruno Lovrič. — Najvišje pohvalno priznanje je dobil poročnik I. trd. top. baona Emerik Pogorelec in poročnik 4. bos. herc. pešpolka Bogomir Šinkovec. — V drugič je dobil bronasto hrabrostno svetinjo narednik 97. pp. Saksida Itan. — Vojni zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil pred sovražnikom padli poročnik 27. dom. pp. Robert Majerič pri 42. črnov. baonu. — Najvišje pohvalno priznanje sta dobila nadporočnik-avgitor Stanko Jendčič in črnovej. nadporočnik Josip Planinec. — Železni zaslužni križ 2. vrste je dobil nadporočnik Anton Čebular pri nekem transportnem vodstvu. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: nad. strojmojster 7. dež. orož. pov. Ferdinand Siroj, Karel Hofbauer, Peter Kravos, Luka Marktl in Franc Podrečnik, nad. strojmojster 6. dež. orož. pov. Jakob Gorjup.

— Padli častniki. Poročnik Devetak Daniel, 47. pp.; kadet aspirant Drušković Franc, 3. bos. herc. pp.; poročnik Kavčič Alojzij, 47. pp.; poročnik Lewicki Konstantin, 87. pp.; praporščak Smekal Karel, 27. dom. pp.; kadet Soban Alojzij, 27. pp.

— Od naših vjetnikov v Rusiji. Jožef Ferk, kadet pri kranjskih domobranah, osmošolec mariborske gimnazije, doma iz Št. Ilje v Slov. gor., piše iz Rusije, da se nahaja v velikem vjetniškem taborišču v Omsku v Sibiriji. Taborišče se nahaja na veliki pustinji na prostoru, kjer brije mrzel veter. Prostor, kjer so vjeti naši častniki, je obdan z visokim plotom in bodečo žico. Ferk pozdravlja vse znance.

— Boda za kadilce bo trajala baje do konca januarja prihodnjega leta. Tudi za božične praznike menda ni pričakovati, da bi tobakarne dobile kaj več tobaka v razprodajo, kajti tudi za tiste dni velja pravilo, da najprej morajo biti preskrbljeni vojaki na fronti. Zboljšanje položaja utegne priti nekako proti koncu januarja. Tedaj se dajo produkti letošnje letine v izdelavo in potem pridejo večje množine v razprodajo in začetkom februarja bodo tobakarne zopet obilneje preskrbljene. Tako vsaj hočejo vedeti poučeni ljudje. Do februarja torej se bodo morali ubogi kadilci še dalje mazati s tisto mastjo, ki se ji pravi — potrpljenje.

— Ogenj v Knežaku. V sredo popoldne je bil pri nas požar, ki bi bil lahko usoden za celo vas. Bil je velik vihar. Gorjeti je začelo blizu šole. Trem gospodarjem so pogorela gospodarska poslopja. V nevarnosti je bila cerkev in župnišče, ker je veter vlekel ravno proti tej strani. Da ni bilo vojakov, bi se ogenj gotovo razširil. Zato moramo biti hvaležni gospodu majorju Weilerju iz Zagorja, ki je takoj ukazal vojakom, da so peljali hrizgalo v Knežak ter ogni omejili.

Iz ruskega ujetništva. Enoletni prostovoljec France Valjavec je bil dolgo v taboru Troicki pri Taškentu. Prebodel je malarijo, ki je skoro pol tabora pomorila. Kam se je preselil, je seve že sporočil, pa še ni došlo do nas poročilo.

Poročil se je v Celju mariborski odvetnik, sedaj c. kr. nadporočnik dr. Karel Koderman z gđno. Melito Serneč, hčerko odvetnika dr. Josipa Serneca v Celju.

— Uradne ure sodnije v Trzinu so se do 21. marca 1917 preložile na čas od 8. ure zjutraj do 2. ure popoldne.

— Božičnica c. in kr. pešpolkoma 17 in 27. Na praznik Brezmadežnega spočetja 8. decembra s ponovitvijo naslednji dan, so igrali mladi obrtniki v »Ljudskem domu« v Kranju pod vodstvom č. g. V. Kavčiča igro »Rešitelj«. Čisti donos 122 K 20 vin. so darovali domačima pešpolkoma št. 17 in 27 za božičnico.

— Pod državno varstvo so za čas vojne postavljeni obrati »Rudniške in fužinske družbe v Storeh« t. j. jeklarna, valjarna za železo, livarna in mehanična delavnica.

— Osepnice imajo otroci radoljške okolice. V Zgornem Otoku so v eni hiši 3 mrlički.

Promet s kostmi in s kostno moko. V zadnjem času se pogosto opaža, da vladajo med občinstvom glede prometa s kostmi in s kostno moko povsem nejasni pojmi in da se tozadevne naredbe ne izpolnjujejo docela smiselno in smoteno. Kdor ima nad 100 kg kosti, je dolžan to svojo zalogo prijaviti. Od te dolžnosti tudi niso izvzeti tisti, ki kosti za lastno obrtovanje rabijo. Zalogo je naznaniti in jih v nakup ponuditi centrali za kosti. Prodaja kakor tudi nakupovanje kosti drugače kakor potom centrale za kosti je sploh prepovedano. Tudi pridobljeno kostno masčobo je naznaniti centrali za kosti ter jo ponuditi v nakup; prosta prodaja take masčobe ozir. nje poraba v lastnem obrtovanju je nedopustna. Za kostno moko je določena maksimalna cena, ki se ravna po množini fosforove kisline in dušika, ki je v taki moki. V dvomljivih slučajih se je obračati za pojasnila na centralo za kosti, na obrtno nadzorništvo ali pa na c. kr. poljedelsko ministrstvo.

— Preskrba s petrolejem. Ker proizvaja Galicija manj petroleja nego navadno in moramo deliti svoje zaloge z zavezniki, so se pojavile težave v preskrbovanju s petrolejem. Da se tem težavam po možnosti odpmore, je dunajska vlada naredbenim potom ustanovila petrolejno centralo na Dunaju (I. okraj, Teinfaltstrasse 1) v obliki družbe z omejeno zavezo. Vodstvo centrale bo poverjeno odboru, čegar člane imenuje trgovsko ministrstvo iz vrst zastopnikov čistilnic. Centrala je pod državnim nadzorstvom ter deluje po navodilih trgovskega ministrstva. Njej je izročeno razdeljevanje petroleja iz čistilnic pa do nadrobne prodaje. Njene odredbe imajo polnomoč ter jih izvršuje politična oblast, katere kaznuje tudi prestopke. Centrala more v slučaju potrebe brezpogojno razpolagati z vsemi zalogami petroleja, kjer jih najde. O načinu nadrobne razdelitve petroleja v posameznih deželah morajo sklepati deželne politične oblasti in izdati potrebne odredbe (uvesti nakaznice, prodajo po okrajih itd.). Trgovsko ministrstvo sestavi še poseben petrolejni svet, v katerem bodo zastopani prodajalci in konsumenti.

— Nabiranje kosti. Vsled razpisa c. kr. poljedelskega ministrstva se je političnim okrajnim oblastvom narečilo vse potrebno ukreniti, da se nabiranje kosti čim najbolj pospeši, ker so kosti za izdelovanje umetnega gnojila neobhodno potrebne. Sprva je imel ta poziv nekaj uspeha, ker se je dovoz kosti na nabirališčih znatno zvišal. V zadnjem času pa je opaziti znatno popuščanje pri nabiranju kosti, kar ne gre samo na rovaš manjšega konsuma mesa, temveč v prvi vrsti na popuščanje pri nabiranju kosti. Od vlade ustanovljena centrala za kosti je sporočila, da se v mnogih krajih kosti kar proč ali pa v ogenj mečejo, tako da gre na ta način mnogo kosti pod nič. Spričo takih razmer se občinstvo vnovič pozivlje, da posveča nabiranju kosti svojo posebno pozornost, ker se z umetnim gnojilom dosežejo dosti boljši poljski pridelki kakor sicer. Nabiranje kosti je čim patriotične zavednosti, ki pa temelji tudi v koristi vsakega posameznika, ker centrala za kosti oziroma njeni agentje in nabiralci plačujejo po 15 K za 100 kg kosti. Poglavitno bi se moralo paziti na to, da se kosti ne mečejo v ogenj, kar se iz brezbrzičnosti čisto dogaja. Kjer ni nobenega nabiralca kosti in si ljudje tozadevno ne vedo pomagati, se je obrniti naravnost na centralo za kosti: Dunaj, I. Fischhof 3, ki daje dražje volje vsa potrebna pojasnila.

— Mrto truplo našli. — Begunka umorjena? Dne 11. t. m. popoldne okoli 2. ure je o priliki, ko se je poudil posestnik Franjo Obreza iz Zgor. Ležeč s svojim 11letnim nečakom v grapi Drajni potok, našel truplo neznane, okoli 50 do 60 let stare ženske, oblečeno v črni suknjeni jonič. Črne nogovnice in čevlje z zadrgo. Tru-

plo je ležalo vznak na po vodi nanešenem lesovju. Na glavi so se našle tri poškodbe, in sicer na čelu, senci in na zadnjem delu glave, očitno prizadete s kakim ostrim kamenom. Poleg trupla je ležal žepni robec. Na lice mesta došla orožniška patrulja ni mogla dognati identitete trupla. Po zunanjem soditi je morala biti ponesrečena begunka iz bližnjih obmejnih krajev. Ali se je izvršil zločin ali kaka druga nesreča, bode dognala sodna preiskava.

— Umrl je v Idriji g. Jernej Troha, c. kr. poduradnik v pok., star 62 let.

Za legarjem je obbolelo na Reki 245 oseb, od katerih jih je 12 umrlo.

Rojže za krmo. V tržaški okolici namerava aprovizacijska komisija pri Sv. Soboti (v mlinu) postaviti stroj za mletje rožja, katera je precej dobra krma za govedo in konje, 100 kg te krme je po priliki toliko vredno, kakor 60 kg sena. Ako v začetku neče živina trdnega zdroba jesti, se primeša nekoliko zrezanega sena in malenkosti soli. Ker gre letos mnogokje jako trda za krmo, opozarjamo vinogradnike, naj ne zametajo ali pokurijo trsnih odrezkov, ampak jih uporabijo za krmo. Kdor nima živine, ponudi naj množino rožja sosedu, ki mu primanjkuje živinske krme. Rožje se lahko melje tudi na sadnih mlinih.

Ljubljanske novice.

Ij Zdravstveni nadsvetnik primarij dr. Emil Bock nenadoma umrl. Včeraj dopoldne je zadela kap gospoda zdravstvenega nadsvetnika primarija dr. Emila Bocka. Vdeležil se je bil spominske slavnosti, katero je priredala filharmonična družba po pokojnem ravnatelju Jožefu Zöhrer, ter je ravno dovršil svoj govor prijatelju v spomin. Dr. Bock se mu je še zahvaljeval, ko se je dr. Bock nenadoma zgrudil in bil mrtel. Smrt zdravstvenega nadsvetnika primarija dr. Bocka bo za očesno kliniko v naši deželni bolnišnici, ki je v prvi vrsti njegovo delo, ravno v sedanjih časih nedogledna izguba. Odkritostno pa bodo žalovali za njim tudi vsi nešteti njegovi bivši in sedanjí pacienti širom naše dežele, posebno pa reveži, katerih je premnogo zgrabil leta in leta popolnoma brezplačno. Hvaležen in časten mu spomin med namil.

Ij »Cesarjevičevi pehoti« na čast je sklenil upravni odbor ljubljanske Mestne hranilnice, da poleg že podpisanih 4 milijonov V. avstr. vojnega posojila podpiše hranilnica za svoj račun še 1 milijon kron državnih zakladnic, skupaj torej 5 milijonov V. avstr. vojnega posojila.

Ij Najvišje cene za prodajo božičnih drevesc in sveč. Mestni magistrat ljubljanski določa na podstavu § 1 ministrske naredbe z dne 5. decembra 1916, št. 404 drž. zak., povodom bližajočih se božičnih praznikov glede nadrobne prodaje božičnih drevesc na trgu v Ljubljani, kakor tudi glede na prodajo sveč za božična drevesca sledeče najvišje cene: 1.) Za smreke in jelke na trgu, 1 meter visoke, računeno od najspodnjeje vejice, po rasti in vejah 1 K do 1 K 40 h, 2.) za drevesca do 2 metrov, ravnotako kot pod 1.) 2 K do 2 K 60 h, 3.) za drevesca čez 2 metra visoka, ravnotako kot pod 1.) 3 K do 4 K. — Trgovci, ki prodajajo sveče za božična drevesca, smejo k svojim nabavnim stroškom privzeti le gotov dobiček v odstotkih. Ako bi zahtevali višje cene, se bo to v zmislu cesarske naredbe z dne 21. avgusta 1916, št. 261 drž. zak., smatralo za navijanje cen in sodniško kaznovano. Dobiček malih trgovcev ne sme presegati 8 % nabavnih stroškov. Enemu kupcu se sme prodajati kvečkemu 24 sveč.

Ij Dar. Namesto venca na krsto † dr. E. Bocka je daroval primarij dr. Vinko Gregorič 20 K za dnevni zavetišč za revno šolsko mladino v Ljubljani.

Društvo hišnih posestnikov v Ljubljani je imelo nedavno svoj redni občni zbor. Predsednik dr. Pirč se je v globokoobčutenih besedah spominjal smrti Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. ter naglasil posebno njegovo blagonsno delovanje ob potresu leta 1895. Rekel je, da se imajo ljubljanski hišni posestniki le Najvišjemu pokojniku zahvaliti, da so mogli premagati strašne posledice potresa. Kabinetsni pisarni se je poslala sožalna in udanostna brzojavka. — Iz poročila o društvenem delovanju posnemamo: Povodom zvišanja deželni naklad 1. 1914 za 15% je društvo posredovalo, a brez uspeha. Društvo je nastopilo tudi leta 1915, ko je nameravala mestna občina zvišati naklade. Kakor znano, deželni odbor ni potrdil tega sklepa mestnega ob. zastopa. — Iz ozirov na težavne razmere društvo za 1. 1915 ni pobiralo članarine, zato je moralo opustiti svojo pisarno pri tvrdki F. & A. Uher. V kratkem se bo moralo društvo posvetovati o važnih vprašanjih: glede zvišanja najemnin, o novih davkih in nakladah po vojni itd. Glavna naloga novega odbora bo, da zavzame odločno stališče proti vsakemu novemu povišanju mestnih in deželni naklad. V

novi odbor so bili izvoljeni: Ivan Frelih, Dragotin Hribar, Teodor Korn, Jožef Kosler, Alojzij Korsika, Ivan Ogrin, Franc Osterman, Ivan Petkovšek, Feliks Toman in Jožef Zidar.

Ij Oddaja krompirja za V. okraj. Jutri se začne odajati krompir iz mestne zaloge pri Mühleisnu posameznim okrajem že v tretjič. Na vrsto pride V. okraj jutri popoldne gd pol 2. do pol 5. ure in sicer številke 1—350, v sredo popoldne od pol 2. do pol 5. ure pridejo na vrsto številke 351 do 700, v četrtek popoldne številke 701—1050, v petek popoldne od številke 1051—1400. — Drugi okraj pridejo na vrsto šele pozneje, vsled česar se stranke, ki niso poklicane, naprošajo, naj nikar ne hodijo ta teden ob popoldne po krompir. Vsak dan dopoldne pa se oddaja krompir na drobno.

Ij Umrl so v Ljubljani: Jernej Nelc, hlapec, 68 let. — Franc Pilik, pešec, — Jožeta Dolenc, hči postrežnice, 21 mesecev. — Jera Kavčič, gostja, 79 let. — Jožef Praprotnik, zasebnik, 75 let. — Marija Vičič, žena zidarstva polirja, 49 let. — Miloš Bačar, zdravnikov sin, 3 leta. — Jera Indof, gostja, 74 let. — Lucija Černe, bivša babica, 72 let.

Ij Oddaja krompirja na drobno. Tekoči teden bo mestna aprovizacija oddajala krompir deloma na drobno, deloma za posamezne okraje. Vsak dan dopoldne se bo oddajal krompir le na drobno, za posamezne rodline po 10 kg. Ponj pride lahko vsakdo, kdor ima krompirjevo nakaznico, posebne razvrstitve za nadrobno prodajo ni. Vsak dan tekočega tedna dopoldne pa se bo oddajal krompir za okraje, od torka do petka za V. okraj. Po okrajih se bo oddajal od sedaj naprej krompir že v tretjič. Vsakdo lahko vzame toliko krompirja, kolikor ima še na razpolago krompirjevih izkaznic.

Primorske novice.

Knezonaški dr. Sedej v Mariboru. Te dni se je mudil v Mariboru prevz. knezonski dr. Fr. Sedej, ki se je pogovarjal z večakimi izdaji pesmarice za ljudskocerkveno petje. Bil je gost lavantinskega prevz. knezonskega.

Odlikovanje tržaškega slovenskega šolnika. Minister za uk in bogočastje je podelil z razpisom 30. 11. 1916, št. 35.961, nadučitelju obče ljudske šole na Opcinah, g. Štefanu Ferlugi, ob priliki stalne upokojitve v priznanje mnogoletnega marljivega delovanja v šoli in izven šole naslov ravnatelja. Iskreno čestitamo!

— Umrl je v Inostu g. c. kr. major Henrik Budau, sin pokojnega dvornega svetnika najvišjega sodnega dvora Leopolda Budau-a v Gorici. Vdovi gospej roj. pl. Klodičevi in sorodnikom naše sožalje!

Četrto odlikovanje. G. Avgust Skabar, podpolkovnik in polkovni poveljnik, barkovljanski rojak, je bil te dni četrto odlikovan. Dobil je viteški križec Leopoldovega reda za vojno dekoracijo. Iskreno čestitamo!

Smrtna kosa. Umrla je 72 let stari Anton Paulič, bivši veleposestnik na Rotenbergu na Spodnjem Štajerskem. — Umrla je mati č. g. rajhenburskega kaplana Martina Gaberca blaga Jožefa Gaberca v Črešnjecju.

Razne novice.

— Železoličarska vojna zveza se snuje v Avstriji. V trgovinskem ministstvu se v to svrhu vrše posvetovanja z interesi.

15 otrok raznih plemen išče neka bogata dama v Čikagu v Ameriki. Gospa Bracketa Bishop. Otroci imajo biti stari leto dni, zdravi in lepi. Gospa jih hoče posinoviti in pohčeriti ter jih popolnoma oskrbovati v veliki palači v Čikagu. Otroke iščejo po vsem svetu. Najti hočejo po enega Zamorčeka, Arabčeka, Japončeka, Malajčka, Indijanca, Evropejčka itd. Vsi bodo vzgojeni kot bratje in sestre z največjo skrbjo. Gospej sta umrla edina dva njena otroka, zato hoče posvetiti svoje veliko imetje vzreji in vzgoji tujim otrokom raznih narodnosti in plemen.

— **Eksplodizija v Eisenerzu.** V petek ob 3. uri jutraj je bila v strojnihi plavžev v Eisenerzu silovita eksplozija. Učinkovala je strašno. Streha poslopja s stroji je zletela v zrak na vse strani. Tudi zid strojnice je večinoma podrt. Zračni pritisk je bil tako silovit, da niso razbite le vse šipe obratovalske, marveč tudi hiše, v katerih stanujejo delavci. Nevarno ranjene so štiri osebe; eden med njimi, Božidar Bervoll, je umrl; lahko ranjenih je veliko delavcev. Znano ni, kaj je povzročilo eksplozijo. Sodna komisija iz Ljubna si je ogledala kraj nesreče. Obrat je v toliko zaviran, da bodo morali najbrže en plavž ugasniti.

Perzijske preproge. Indijske, perzijske ter orientalske preproge se bodo prodajale od torka naprej v hotelu pri Maliču, drugo nadstropje. Antični komadi. Poznavatelji preprog se uljudno vabijo, da si ogledajo izložbo. Na ogled je perzijska preproga, ki je bila izdelana na pariški razstavi in predstavlja v lepih harmoničnih barvah vso razstavo. Ceneni komadi ni.

Pri enostavnem glavobolu z nerazpoloženostjo, trudnostjo, mrazem, pri nevalni krvi v glavo, omotici, nagnjenosti do zehanja, izgubljenem teku in lepem okusu v ustih, dalje pri nagonu do bližanja, migljanju v očeh in šumenju v ušesih zasluži naravna Franc Jožefa grenčica, ki urejuje redno odvajanje in zadostno prebavo, veliki pozornost. Zdravstveni nadsvetnik prof. Meynert na Dunaju je rabil Franc Jožefovo vodo na c. kr. kliniki za živčne bolezni z velikim uspehom, ker zelo izvrstno služi zaužitja že v malih količinah.

Podpisovanje V. vojnega posojila.

Pri »Ljudski posojilnici« v Ljubljani je desedaj dosegla svota podpisov na V. avstrijsko vojno posojilo s podpisom »Ljudske posojilnice« za lastni račun po 500.000 K višino 894.200 K na obe vrsti vojnega posojila. Med drugimi so podpisali: Zupni urad v Kranju 42.000 K; Neimenovani 22.000 K; Urbančič Franc, Knežak, 10.000 K; oskrbnik Medjatove hiše v Ljubljani 10.000 K; trije neimenovani po 10.000 K; dva neimenovani po 8.000 K; posojilnica v Galiciji, Koroško, 8.000 K; Ivan S., Hudajžna, 6.000 K; štiri neimenovani po 6.000 K; trije neimenovani po 5.000 K; Jožef Hribar, Podbukovje, 4.000 K; J. U., Zalog pri Kranju, 4.000 K; župna cerkev z. m. b. v Leskovcu 4.000 K; pet neimenovanih po 4.000 K; F. Kristan, Ljubljana, 3.000 K; Ivan Marčič, c. in kr. nadkurat na bojem polju, 3.000 K; Deržarjeva ustanova v Ljubljani 3.000 K; šest neimenovanih po 3.000 K; E. M. v. M., 3.000 K; župna cerkev Sv. Martina v Trsteniku 3.000 K; D. C., Slape, 2.000 K; M. M., Panova vas, 2.000 K; Janez Slana, Vnanje gorice, 2.000 K; Ivan N., Melika, 2.000 K; Franciška Janežič, Lipoglav, 2.000 K; Katarina Omahen, Lipoglav, 2.000 K; Katarina Sušnik, Mali Lipoglav, 2.000 K; Dominika Opašič, Cerovlje, 2.000 K; A. U., Gorice, 2.000 K; J. S., Ilir. Bistrica, 2.000 K; Pavla Sever, Kleče pri Ljubljani, 2.000 K; Jožef Trobec, Črni vrh pri Polhovem gradu, 2.000 K; Franc Sever, Puštal pri Škofji Loki, 2.000 K; I. R., Volavje, 2.000 K; dvanajst neimenovanih po 2.000 K; neimenovani 1.500 K; neimenovani 1.100 K; Anton Hribar, Meste, 1.000 K; A. V., Ig pri Ljubljani, 1.000 K; Karol Jaklič, župnik, Prežganje, 1.000 K; župna cerkev Glogorica 1.000 K; Matej Weiss, kanonik pri Gospej Sveti na Koroškem, 1.000 K; Jože Mohar, Volavje, 1.000 K; I. P., Krčina, 1.000 K; župna cerkev v Goricih 1.000 K; J. P., Idrija, 1.000 K; Jože Padarčič, Ljubljana, 1.000 K; Ivana Černe, Kozanje, 1.000 K; občina Črni vrh pri Polhovem gradu 1.000 K; Janez Košir, Črni vrh pri Polhovem gradu, 1.000 K; Ivan in Franciška Zaplotnik, Letenice, 1.000 K; Leopold C., Sv. Križ-Cesta, 1.000 K; Ana in Marija Dohert, Savlje, vsaka po 1.000 K; K. T., Trebeljevo, 1.000 K; Janez Plešec, Sv. Katarina, 1.000 K; Jakob Rant, Leteč pri Škofji Loki, 1.000 K; Alojzij Skufca, Panova vas, 1.000 K; Janez Kraljič, Vrbičje, 1.000 K; rodbina T., Zgor. Kašelj, 1.000 K; 55 neimenovanih po 1.000 K; Apolonija Jeromen, Mala vas, 600 K; neimenovana 600 K; Ivan Kogovšek, vojni kurat na bojem polju, 500 K; štiri neimenovani po 500 K; Marija A., Podkloster, 400 K; A. V., Ig pri Ljubljani, 400 K; J. P., Krčina, 400 K; dva neimenovani po 400 K; trije neimenovani po 300 K; G. B., Dupelje, 200 K; Beti Vagaja, Dolsko, 200 K; Franciška Petrič, Trst, 200 K; Ivan Kunovar, Ljubljana, 200 K; šest neimenovanih po 200 K; štiri neimenovani po 100 K.

Pri Jadranski banki v Ljubljani so podpisali V. avstrijsko vojno posojilo sledeči: Janez Grabnar, Kosternica, 2.000 K; Franc Medica, Ljubljana, 1.000 K; Maček & Ko., Ljubljana, 1.000 K; Franc Wokač, Ljubljana, 1.000 K; Brata Moskovci, Ljubljana, 1.000 K; Andrej Babšek, Babna Gorica, 1.000 K; Jožef Benc, Trnovo na Kranskem, 2.000 K; Anton in Milan Deghenghi, Ljubljana, znatno vsoto; Avgust Kunc, Črnomelj, 300 K; Matvez Toljanc, Bled, 1.000 K; Franciška Zervaj, Rateče, 1.400 K; Mina Rogar, Rateče, 400 K; neimenovan 100.000 K; Ivan Košenina, Ljubljana, 1.000 K; Katarina Dolinar, Breznica, po Okrajni hranil. in posoj. škojia Loka 1.000 K; Matevž Hainer, škojia Loka, 2.000 K; A. Šarabon, veletreč, Ljubljana, 20.000 K; Josip Stadler, Ljubljana, 10.000 K; Franc Sajovic, Medvode, 2.000 K; M. Rant, Kranj, 1.000 K; Viktor Rohrmann, Ljubljana, 3.000 K.

Pri Češki industrijski banki, podružnici Ljubljana, so nadalje subskribirali V. avstrijsko vojno posojilo: Trije denarni zavodi skupaj 335.000 K; B. Baebler, c. kr. profesor, Idrija, 5.000 K; V. U., Ljubljana, 10.000 K; Anton Kalousek, Ljubljana, 1.000 K; Maks Rauberger, Hopfenbach, 1.000 K; Ivan Novak, Zgor. Šiška, 1.000 K; Dva neimenovana 11.000 K; Josip Medica, posestnik in tovarnar, St. Peter na Krasu, 2.000 K; A. Beck, Ljubljana, 1.000 K; Friderik Wehrle, nadrevident, Ljubljana, 500 K; Edvard Langer, Ljubljana, 2.000 K; Čuk Jodok, Jesenice, 400 K.

Pri podružnici c. kr. priv. avstr. Kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani so med drugimi podpisali: graščak Franc Galle, Bistra, 20.000 K; (skupno 40.000 K); F. M. Schmitt, Ljubljana, 10.000 K; Josip Javornik, Zalna, 10.000 K; Anton Stacul, trgovec, Ljubljana, 9.000 K; Karl Pogacar, c. kr. fin. svetnik, Ljubljana, 8.000 K (na vsa vojna posojila 16.000 K); Anny Nagl, roj. Eger, Ljubljana, 3.000 K; poročnik Aladar baron Vecsey, Ljubljana, 1.000 K; Alojzij Suštar, pešpolk prestolonaslednik, II. nad. komp., Judenburg, 100 K; Franc Miklitsch,

Ljubljana, 4.200 K; Franciška Šalko, Ljubljana, Tržaška cesta 41, 8.000 K; Uršula Robažnik, Vič pri Ljubljani, 2.000 K; Anton Raschitz, Jesai trgovec, Ljubljana, 2.000 K; Pivovarna aka. družbe »Union«, Ljubljana-Spod. Šiška, 50.000 K; Kamilo Righetti, major pp. št. 27 (š. na vojni) 1000 K.

Vojaške vesti.

Odlikovanja pri 22. domobranskem topniškem polku. Vdružit sja dobila srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste: ogajdar Godac Blaž in četovodja Kren Franc. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. v. so dobili: četovodja Turin Maks, desetni Ploj Al., predmojstri Baš Franc, Jannikar Josip in Lukežič Ludvik, topničarji Fabinc Avgustin, Podcencik Al. in Marko Alojzij. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: kadet Kavšek Ivan; ogajdar Oblak Ivan; četovodja Marinsk Karel; predmojster Dobnik Matija; topničarji Klček Avgust, Ražem Štefan, Černivc Ivan, Frank Hugo, Lakatos Albert, Zupanič Ivan, Peleanc Anton, Mihalka Jožef, Koželj Jožef, Černigoj Andrej, Jerman Jožef, Dionis Ivan, Franc Jožef, Huber Ivan in Derin Peter.

Odlikovanja pri 26. domobranskem pošpolku. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste so dobili: narednika Škof Tomaž in Absenger Karel; tit. narednik Malj Anton; četovoda Witzmann Jakob; desetni Korenšek Franc, Jančič Jurij in Zemlić Al.; poddes. Kožuh Jakob; pešci: Krebs Anton, Müller Franc (padel), Welle Leopold in Loric Benedikt. — Vitretje je dobil srebrno hrabrostno svetinjo četovodja Hoiden Leopold. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: štabni narednik Müller Ivan; narednika Matz Peter in Hartl Peter; četovodje Režek Jožef, Steidl Franc, Sterban Fr., Gole Jožef (padel) in Pöschl Franc; desetni Hartmann Albert, Korošec Matija in Zalokar Ivan; poddesetni Fleischhacker Anton, Oswald Franc in Kukovič Lovrenc. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: štabni narednik Klobasa Jožef; rač. poddesetnik Selter Franc, Wrus Emil in Ivanuš Jožef; narednika Stopar Matija in Lindenbaum Avgust; tit. narednik Schönheinz Leo; četovodje Schula Anton, Lengust Ivan, Bohinec Rudolf, Javornik Jožef, Flescher Jakob, Lesnik Avgust in Cirkel Jožef; desetni Butnik Friderik, Strohmeyer Ferdinand, Vongračič Martin, Vodergols Jožef, Vais Martin, Kolenz Michael, Riglbauer Ivan, Znidarka Anton, Schrei Ivan, Trahi Franc, Hostej Šimen (padel), Walch Franc (padel), Korošec Jurij (padel), Čuvan Maks, Stehzer Franc (padel), Martič Jožef, Jus Rudolf, Pavalec Konrad, Pinterič Ant., Kunšek Alojzij, Šafarič Alojzij, Šlamberger Florijan, Babič Franc, Palmann Henrik, Konrad Franc, Pinterič Štefan, Pilch Jožef (padel), Breznik Jožef in Röck Florijan; poddesetniki Kukovec Franc, Čuš Alojzij, Kranjc Bogomir, Peterlin Franc, Bogovič Alojzij, Rohnik Anton, Jamernež Ernest, Guzej Martin, Krieger Ivan, Oberšek Andrej, Kežman Franc, Učakar Ivan, Serko Avgust (padel), Roy Leopold, Šolbček Jožef (padel), Kolar Alojzij in Slekovec Anton; pešci: Čvčihar Martin (padel), Tropper Alojzij, Dienstler Franc, Max Rupert, Wutolcu Ivan, Eichberger Robert (padel), Geisch Fr., Rossmann Franc, Gračič Jožef, Gröbhaber Franc, Flessner Karel, Retušnik Franc (padel), Komjanc Ernest, Weinger Anton, Jerman Edvard (padel), Strattner Anton, Polanec Rudolf (padel), Läder Rudolf (padel), Tišlerič Avgust (padel), Adam Avgust, Toljant Jakob (padel), Oswaldi Jurij, Hauptmann Julij, Čokan Franc, Stenčič Aleksander, Woger Franc, Lumpert Michael, Klekl Franc, Krajčič Jožef, Mlakar Štefan (padel) in Heinzmann Viljem. — Vdružit so dobili bronasto hrabrostno svetinjo: narednika Vidovič Jakob in Mihelič Jožef; četovodja Senica Ivan; desetni Kastner Edvard, Dovšič Karel, Plečner Franc, Pettini Ivan, Schmiedt Franc, Čuzel Lovrenc, Grabar Fr. in Rumpf Jožef; poddesetniki Šušoriko Franc, Teraš Franc, Vertovšek Anton, Schober Jožef, Kokot Ivan, Kovac Anton in Koch Jožef; pešci Ribič Rudolf, Tropper Edvard, Stani Boštjan, Steindl Alojzij, Murn Filip, Hartmann Feliks, Mohor Ivan, Theisl Franc, Rom Jakob, Gollmann Jožef, Lubej Blaž, Fras Matija, Matjaž Jožef, Mlinar Jakob, Planinšek Rudolf, Sattler Blaž, Šečerko Anton, Videršek Franc, Vajdič Ivan, Schlager Ivan, Urek Anton, Slana Alojzij in Kos Ivan. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: čestniški namestnik Pucher Feliks; računski poddesetnik Salmhofer Karel; orožna mojstra Koltzbeck Franc in Klippstatter Bogomir; narednik Dutzmann Alojzij; četovodje Lamut Jožef, Tescheppe Jožef, Neuhold Jožef, Vavpotič Jakob, Taucher Franc, Gschar Ivan in Harmet Konrad; desetni Oset Ivan, Šarlah Alojzij, Gottgraber Franc, Čokau Martin, Franjš Matija, Znidarič Franc, Jankovič Ivan, Pollak Henrik in Mlakar Martin; poddesetniki Čretnik Ivan, Soster Bernard, Karner Pavel, Hanusch Franc, Kahr Marko, Tori Leopold, Trümmner Ivan, Trubej Matija, Stegenšek Ivan, Ušič Franc, Rebernak Fr., Erjavec Tomaž, Glogovšek Ivan, Černivec Andrej, Rosman Franc, Gabrovec Ivan, Senčar Konrad, Murko Jakob, Lorbeck Franc, Pajk Anton, Šimenko Franc, Vavpotič Florijan in Tomažič Ivan; pešci Čepi Iv., Papež Alojzij, Kapun Valentin, Petrovič Jožef, Kunšek Alojzij, Podveršnik Martin, Stojan Jožef, Bernhard Peter, Posch Florijan, Kaiser Ivan, Spillak Avgust, Fridauer Ivan, Višnar Franc, Boštjan Franc, Strohmeyer Vinko, Linhart Ivan, Skornik Michael, Kramberger Ivan, Murn Martin, Fürpass Karel, Godler Andrej, Brunner Jožef, Krošl Jernej, Tomasini Alojzij, Jevnik Jožef, Bracič Franc, Gangl Franc, Bervar Feliks, Hergg Matija, Tronbil Jožef, Matko Ivan, Zorman Ivan, Bitenc Ivan, Reiner Vinko, Špeglič Avgust, Zdanc Jakob, Spindler Tomaž, Krois Alojzij, Sajevec Alojzij, Borovinšek Jakob, Vodak Jaroslav, Lašič Alojzij, Stüßberger Alojzij, Senegačnik Vinko, Dobrina Anton, Wajdec Michael, Temper Anton, Krajnc Franc, Kovatič Jakob, Čufala Jakob, Kaiser Anton, Cizej Janko, Ulčnik Anton, Rebernik Oswald, Samec Franc, Munda Alojzij, Zupančič Martin, Braun Karel, Oswald Ivan, Hüttler Ivan, Mir Karel, Schuster Anton, Huber Franc, Hatzl Alojzij, Rupnik Ivan, Beline Franc, Mirt Franc, Kaswurm Jožef, Sedmink Anton, Vinček Jožef, Uratnik Franc, Vertačnik Franc, Strašek Ivan, Voglar Jožef, Bele Martin, Fritz Ivan, Pock Karel, Braunsteiner Franc, Vo-

Ivšek Jakob, Stermšek Vinko, Hribnik Franc, Tušek Franc, Pečnik Rafael, Wagner Josip, Neubauer Alojzij, Mak Anton, Masser Franc, Černeč Leopold, Juck Jakob, Kudar Bertold, Schöniger Leopold, Liebmann Josip, Maurič Franc, Koran Anton, Padežnik Valentin, Salomon Peter, Krauthackl Alojzij, Gosnik Franc, Javšček Valentin, Eckbauer Valentin, Osinik Alojzij, Tüller Fr., Krajnc Franc, Binder Josip, Omig Franc, Krajnc Leopold, Gutjah Konrad, Fischer Josip, Ehmann Josip, Bažel Viktor, Breznik Lovrenc, Obrul Ant., Zimič Matija, Rakuša Rudolf, Krofi Mihael, Labotar Ivan, Šoštaric Jakob, Feizrer Ivan, Germek Lovrenz, Golob Franc, Strauss Simon, Mestinske Rudolf, Krajnc Rudolf, Andić Franc, Zupančič Peter, Stauderger Mihael, Noč Georg, Masten Iv., Pečnik Ivan, Toplak Ivan, Onič Matija, Reich Jakob, Keber Pavel, Božek Ivan, Osojnik Franc, Hasenmali Martin, Polič Matija, Kronster Ivan, Prosenjak Franc, Köstenbauer Josip, Leks Jakob, Golob Ivan, Fakič Rudolf, Kolman Anton, Brumee Franc, Hollex Henrik, Kreiner Ivan, Volaj Anton, Verbnik Erik, Ehmann Ivan, Sunko Aloj., Schneider Avgust, Wellner Ivan, Prosenjak Franc, Helbl Franc, Astl Josip, Holnik Anton, Repensak Valentin, Berg Franc, Brinovec Franc, Pušnik Josip, Marzidovšek Bogumil, Moosbauer Avgust, Tesovnik Franc, Mlinarič Jurij, Pernek Josip, Koller Anton, Schmalmeister Ivan, Strohmeier Franc, Vilhar Tomaž, Deutschmann Karel, Loibner Anton, Stern Alojzij, Grenko Franc, Marguš Ivan, Spurej Avgust, Michelak Stefan, Müller Franc, Kostomaj Ferdinand, Frešer Simon, Ober Franc, Požun Franc, Simončič Alojzij, Fortmüller Karel, Grajzl Blaž, Šmekal Ivan, Šibenik Franc, Starc Josip, Sečič Franc, Stanošek Alojzij, Novak Ivan, Potočnik Leopold, Puklavac Jakob, Mondschein Elija, Lesjak Marko, Löffler Anton, Meier Franc, Mlinarič Anton, Zivic Aleksander, Grabner Alojzij, Polanec Ivan, Ušnik Ivan, Potisk Ludovik, Unger Ivan, Braunsteiner Ivan, Fuchs Ludovik, Križak Mihael, Zdravce Franc, Stumberger Anton, Šetar Ivan, Čurk Ivan, Slosar Josip, Seničar Franc, Vebler Ivan, Vertole Martin, Javšček Peter, Zohar Mihael, Wallner Ivan, Javšček Ivan, Schauptorl Josip, Niederer Peter, Pevc Ivan, Mernik Ludovik in Muravec Josip.

Ivan Čučič, star 17 let, iz Vrtojbe št. 85, je bil v vojaški (prej mestni) bolnišnici v Gorici, 6. avgusta so ga odpeljali iz Gorice v neko drugo bolnišnico.

Kdor bi vedel

kaj o njem, se prosi, da bi to naznanil njegovemu očetu Francu Čučiču, Batuje, p. Črniče na Gorškem. 2945 8

Kot kuharica

Zeli stopiti v župnišče, pošteno in zanesljivo deklet srednje starosti, (ki je že od mladega v župnišču). Vajena je vsega gospodinskega dela, ter ima tudi gospodinsko šolo. Naslov daje upravištvo „Slovenca“ pod št. 2931

Prodasta se 2935

dve kobili

„Fuksi“ in „Mladi“, ena breja, druga ne in telica za rejo. — Več se izve pri ŽAEJEKU, Poljanska cesta 55, Ljubljana.

Božič 1916.

Slavnemu občinstvu vlijudno naznanjam, da sem posebno ugodno nakupil veliko množino juvelov, zlatnine, srebrnine in vse to le v prvovrstnih tovarnah.

Vsled tega prosim velecenjene odjemalce, da si pri nakupu božičnih daril ogledajo osobito briljantne predmete ter se prepričajo o njih najboljši kakovosti.

V nadi, da mi bo mogoče kot strokovnjaku vsakogar kar najbolje poostreči, se najvlijudneje priporočam

velespoštovanjem

Lud. Černe

juvelir

Ljubljana,
Wolfova ulica št. 3

Skušek Friderik, Metlika,
da o najem

za takoj svojo staro znano, prav dobro idočo renomirano 2926

trgovino

mešane stroke in deželni pridelkov.
— Več pove ustmeno ali pismeno. —

Ob pomanjkanju mleka!

Sladni čaj znamka **SLADIN**
je najbolj zdrava in najcenejša

hrana za dojenčke.

S Sladinom se lahko odpmore pomanjkanju mleka in sladkorja, kajti prihrani se pri njem dve tretjini mleka in eno tretjino sladkorja. Izmed mnogih priznanj naj navedemo samo ono gospe Eme pl. Trakoczy, soproge lekarnarja v Gradcu: Ljubi svaki! Naznaniti Ti želim, da se prehranja Elzin malček s Sladinom (sladni čaj) in se krasno razvija, torej se more Sladin najtopleje priporočati.

Dobi se pri lekarnju Trakoczyju v Ljubljani poleg rotovža. Glavne zaloge: Na Dunaju v lekarnah Trakoczy: Schönbrunnerstrasse 109, Josefstadtstr. 25., Radeckplatz 4. — V Gradcu: Sackstrasse 4.

Prazne vreče

vsake vrste in v vsaki množini kupi in plača po najvišjih cenah trgovska firma **J. KUŠLAN, Kranj, Gorenjsko.** — Istotam se kupujejo po najvišjih dnevnih cenah

suhe gobe.

2383

Stanovanje se išče

obstoječa iz 3-5 sob z vsemi pritliklinami za takoj. Ponudbe na upravo lista pod šifro „Narodni dom“. — 2964

Proda se hiša

obstoječa iz 4 sob, 2 kuhinji, 1 kleti in 3 svinjskih hlevov v lepem kraju na Dolenjskem, z 1 njivo in vso pripravo za pekovo obrt. — Vprašanja na upravištvo „Slovenca“ pod št. 2968.

Izurjena gospodična

zmožna samostojno voditi trgovino z mešanim blagom na zelo prometnem kraju v glavnem mestu, se sprejme kot

Kompanjon

Pogoji: Znanje obeh dež. jezikov, primerna izobrazba in najmanj 80.0 K kavicje. Ponudbe na upravo lista pod „Kompanjon 2967.“

Milo za pranje!

dobro blago v originalnih zabojih á ca. 60 do 75 kg tovarniška teža, dalje

KISOVO KISLINO 80 0/0

SLIVOVKO

TROPINOVEC

RUM oddaja po najnižji ceni, in dok. traja zaloga, trvdka

A. KUŠLAN, Ljubljana, Karlovska c. 15.

Morski mah za olje!

Na splošno željo cenj. občinstva, naj jim potem inserata javim, kedaj dobim „morski mah“ za izdelovanje olja, si dovoljujem s tem poročati, da sem za nekaj dni z morskim mahom za izdelovanje olja preskrbljen. — Se priporočam

Ivan Urek, Ljubljana,
Mestni trg 13.

Važno

za ljudi, ki imajo sorodnike v Ameriki!

Kdor hoče od svojih sorodnikov v Ameriki dobiti kake denarne podpore, naj spiše kratko pismo v nemščini, v katerem naj opiše samo svoje rodinske zadeve in ne omenja ničesar o politiki ali vojski. Na posebnem zavitku naj zapiše naslov svojih sorodnikov v Ameriki, pismo pa vtakne v drug zavitek, na katerega naj poleg svojega natančnega naslova različno zapiše tale naslov:

Henry C. Zaro, per Adr: Zentral-Spar-kasse der Gemeinde Wien, Wien I. Wipplingerstr. 8.

Vinogradi v zakup.

Graščinski vinogradi na Slapu pri Vipavi oddajo se pod jako ugodnimi pogoji v zakup 2 do 3 begunskim družinam iz Brd (pri Gorici) za polovico letnega dohodka. — Zakupniki dobè prosto stanovanje, potrebni gnoj in vžitek travnikov.

Daljna pojasnila daje oskrbnik Franc Hübsch na Slapu.

2 litra namiznega olja za K 2.40

si na najpriprost. način in brez nadaljnih stroškov pripraviš, če kupiš zavitek izbranega prvovrstnega

Islandskega mahu K 2.40.

Za različne salate (zeljate, krompir, fižolove, mešane itd.) je to olje okusnejše od dragega jedilnega olja in zato v porabi že skoro v vseh restavracijah in hotelih. Isto ima blagodejen vpliv na človeški organizem ker pospešuje prebavljanje in se zato uporablja mnogo v zdravilstvu. — Posamezni zavitek velja po pošti poslan K 280; jamči se samo za rekomandirano pošiljatev, ki velja 25 v več.

M. ŠPENKO, prodaja moke in „Islandskega mahu“ v Ljubljani Kopitarjeva ul. naspr. „Kat. Tiskarne“, za ljubljanske odjem. odprto vsak delavnik od 8. do 11. ure dopoldne.

Neutolaženi naznanjamo vsem dragim sorodnikom in znancom, da je v nedeljo 17. t. m. nenadno preminul njih nikdar zabljani in nad vse ljubljani sin, oz. vnuk

Miloš

v tretjem letu svoje nežne starosti.

Just in Marica dr. Bačar starši.

Kristina vd. Lokar stara mama.

Ljubljana - Gorica, 18. XII. 1916.

Mesto vsakega posebnega obvestila.

2074

KRAVA teličkom se prod.

Vprašanja na IVAN ZUPANČIČ, MOSTE 55.

Išče se za stalno prazna

soba.

Naslov pove uprava „Slovenca“ pod št. 2972.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vse, ki trpi na trajnem kašlju, lažje je obvarovati se bolezni, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronkijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, kaferim Sirolin znafno oledha naduho.
4. Skrofuzni ofroci, pri kaferih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobi v vseh lekarnah & K. H.

Oficijelno subskripcijsko mesto:

Kranjska deželna banka

sprejema še nadalje prijave na

peto 5 1/2 % avstrijsko vojno posojilo

po originalnih pogojih:

I. 40 letno 5 % amortizacijsko državno posojilo, za K 100 nominale 92 kron.

II. 5 % dne 1. junija 1922 povračljivi državnozakladni listi v zneskih najmanj po K 1.000, za K 100 nominale 96 kron.

V svrhu podpisovanja vojnega posojila daje banka hipotekarna in komunalna posojila.

2066